

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 14, 2007

Vol. XCVIII Nr. 222

Premjero patarėjas — buvęs R. Pakso talkininkas

Vilnius, lapkričio 13 d. (BNS) — Premjeras Gediminas Kirkilas savo patarėju teisės klausimais paskyrė Visvaldą Račkauską.

Vėliau per apkaltą pašalinto už Konstitucijos pažeidimus Rolando Pakso Prezidentūroje V. Račkauskas buvo politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojas — prezidento patarėjas teisėtvarkos klausimais. Jo pavardė buvo minėta parlamentarų komisijos R. Pakso ir jo aplinkos galimai neteisėtiems veiksams ištirti medžiagoje.

V. Račkauskas dar anksčiau yra dirbęs Policijos departamento generaliniu komisaru, po trumpo karjeros Prezidentūroje tapo advokatu, pernai rudenį buvo išrinktas vadovauti Visuomeninei tarybai prie Vilniaus miesto vyriausiojo policijos komisariato.

Visuomeninės tarybos tikslas — padėti sostinės policijai įveikti veiklos problemas, įgyti didesnę visuomenės pasitikėjimą, kovoti su nereguliavimu apraiškomis policijoje.

Aiškindamas, kodėl savo patarėju pasirinko V. Račkauską, G. Kirkilas teigė, jog tai yra patyręs komisaras, policijos pareigūnas ir teisininkas, turintis ir privačios advokato praktikos.

Kartu jis pridūrė, kad V. Račkauską dar patikrins kompetentingos institucijos.

Kas penktą lietuvių slegia skurdas

Nemaža dalis Lietuvos gyventojų glaudžiasi abejotinos būklės būstuose.

Vilnius, lapkričio 13 d. (BNS) — Lietuvoje būstuose be tualetu su nutekamu vandeniu gyvena 23,7 proc., be vonios ar dušo — 22,2 procento žmonių. Būstuose su varvančiu stogu, supuvusiais langų rėmais, grindimis ar drėgnomis sienomis — 28,5 proc. asmenų. Žemiau skurdo rizikos ribos esančiuose namų ūkiuose su šiomis būsto kokybės problemomis susidūrė beveik pusė asmenų.

Žemiau skurdo rizikos ribos pernai gyveno kas penktas Lietuvos gyventojas. Skurdo rizikos riba buvo 437 litai per mėnesį vienam asmeniui ir 918 litų — šeimai, kurią sudaro du suaugusieji ir du vaikai iki 14 metų.

Skurdo rizikos lygis praėjusiais metais, palyginti su 2005-aisiais, sumažėjo 0,5 procentinio punkto, pra-

nešė Statistikos departamentas, paskelbęs išankstinius pajamų ir gyvenimo sąlygų tyrimo duomenis.

Pasak statistikų, 2006-aisiais žemiau skurdo rizikos ribos gyveno apie 680,000 šalies žmonių. Dažniausiai atsidurti skurde rizikuoja asmenys, gyvenantys nepilnose ir daugia-vaikėse šeimose.

Didžiausias skurdo rizikos lygis buvo tarp vienišų asmenų, išlaikančių vaikus (42,8 proc.) bei tėvų su trimis ar daugiau vaikų (41,9 proc.) — skurdo rizikos lygis šiose namų ūkių grupėse, palyginti su 2005 metais, sumažėjo atitinkamai 5,1 ir 3,1 procentinio punkto.

Statistikos departamento duomenimis, dideliu skurdo rizikos lygiu pasižymėjo ir vieniši asmenys (38

proc.), kurių rizika atsidurti skurde pernai, palyginti su 2005-aisiais, užtelėjo 6,4 procentinio punkto.

Žemiau skurdo rizikos ribos pernai gyveno dešimtadalis dirbančių asmenų, 22,7 proc. — vieniši senatvės pensininkai, gaunantys vidutinę ar mažesnę už vidutinę senatvės pensiją ir neturintys kitų pajamų, 61,4 proc. — bedarbių.

Iš turimų pajamų atėmus socialines išmokas (išskyrus senatvės ir našlių pensijas), santykinio skurdo rizikos lygis Lietuvoje šoktelėjo iki 26,6 proc. Socialinės išmokos didžiausios įtakos turėjo namų ūkių su trimis ir daugiau vaikų skurdo rizikos lygiui.

Vienos šeimos disponuojamosios pajamos 2005-aisiais Lietuvoje siekė 1,475.2 lito per mėnesį.

Šeimos būstui išlaikyti (nuoma, elektra, dujos, šildymas, vanduo, komunalinės paslaugos, palūkanos už būsto paskolą, kompensacijos už šildymą, karštą ir šaltą vandenį) pernai skyrė 14,4 proc. savo turimų pajamų, o šeimos, gyvenančios žemiau skurdo rizikos ribos — beveik trečdali (31,2 proc.) savo pajamų.

Didžiausios šalies miestuose skurstantys namų ūkiai būstui išlaikyti turėjo skirti 42,8 proc., kaime — ketvirtadalį savo turimų pajamų.

78 proc. šalies gyventojų pernai susidūrė su ekonominiais sunkumais. Dviem trečdaliams apklaustųjų savaitė atostogų ne namuose visai šeimai būtų per didelė prabanga, mėsa ar žuvis bent kas antrą dieną — beveik ketvirtadaliui apklaustųjų. 14,5 proc. asmenų išskolino apmokėdami būsto išlaikymo sąskaitas.

PERIODICALS

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Akademinių skautų sąjūdžio šventė (p. 2)
- Patriotinės ir moralinės vertybės Lietuvos mokykloje (p. 3)
- Iš Lietuvos Vyčių veiklos (p. 4)
- Padėtas paskutinis taškas NY „Kultūros židinio“ reikale (p. 5)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 5, 9)
- Miesto panorama (p. 6)
- Įamžintas partizanų atminimas (p. 8)
- Lietuvių Šv. Kazimiero parapijai Montreal 100 metų (1) (p. 9)

Valiutų santykis

1 USD — 2.36 LT
1 EUR — 3.45 LT

Daugiausiai įtakingų žmonių baigė Vilniaus universitetą

Vilnius, lapkričio 13 d. (BNS) — Daugiau nei ketvirtadalis — 27,7 proc. — žymiausių ir įtakingiausių Lietuvos žmonių studijavo Vilniaus universitete.

Antroje vietoje pagal šį rodiklį yra Kauno technologijos universitetas (18,2 proc.), o trečioje — Lietuvos žemės ūkio universitetas (8,4 proc.).

Tai rodo žinyno „Kas yra kas Lietuvoje“ redakcijos atliktas tyrimas, kurio metu buvo peržiūrėta daugiau nei 22,000 asmenybių biografijų, įtrauktų į „Neolito“ išleistus žinynus.

Į sąrašą įtraukti daugiausiai savo srityje nuveikę žmonės — politikai, verslininkai, menininkai, medikai, pedagogai ir kiti, kuriuos, kaip teigiama, pagrįstai galima laikyti Lietuvos elitu.

Daugiau nei po 7 proc. dabartinio elito studijavo Kauno medicinos

Vilniaus universitetas.

universitete, Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje bei Vilniaus pedagoginiame universitete.

Nukelta į 6 psl.

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

S48 P1 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

*****ORIGIN MIXED ADC 604

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-13-07

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

Tel. 708-349-8432 El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Akademinių Skautų sąjūdžio šventė

ANTANAS PAUŽUOLIS

Ši skautiška organizacija yra Lietuvos Skautų sąjungos šaka, įkurta dar Nepriklausomoje Lietuvoje. Tai universitetus lankančių skautų organizacija. Akademinių Skautų sąjūdis kas metai sukviečia savo narius iškilmingai sveikinti, įsisteigimo metinėms paminėti. Ji buvo įsteigta 1924 m. spalio 24 d. Kauno universitete. Nors jau praėjo 83 metai nuo įsteigimo, ji yra gyva ir veiksminga iki šių dienų. Įsijungti į Akademinių Skautų sąjūdį gali visi, jie nebūtinai turi priklausyti skautų sąjungai. Į šią organizaciją įsijungę asmenys turi išieiti nustatytą programą ir atlikti jiems paskirtą uždavinį bei jį tarp savo narių apginti.

2007 metais spalio 27 d. Ateitininkų namų rūmuose Akademinių Skautų sąjūdžio skyriai suruošė iškilmingą įkurtuvių paminėjimą. Akademinių Skautų sąjūdį sudaro šie skautiški vienetai, kurie studijuoja universitetuose: Skaučių draugovė (tikrosios narės jau davusios korporacijos pasižadėjimą), skautai, priklausantys Korp! Vytis draugovei (davę korporacijos pasižadėjimą senjorai) ir mokslus baigę bei mokslinius laipsnius turintys filisteriai. Kiekvienas skyrius turi savo valdybą ir veikia nepriklausomai, bet bendradarbiauja vienas su kitu labai artimai.

Iškilmingai sveikinti vadovavo s. fil. Svajonė Kerelytė. Ji pakvietė atvykusius akademikus susirinkti į apatinę salę, kur buvo išklausyti pasižadėjimai, prieš tai sugiedojus Lietuvos himną. Šiais metais Sąjūdyje — trys nauji filisteriai: dvi sesės ir vienas brolis.

Sesėms įvesdinimo pasižadėjimą vedė dr. s. fil. Renata Variakojytė-Staniškienė, o korporacijos spalvas uždėjo v. s. fil. Jolanda Kerelienė. Sąjūdžio valdybos pirmininkė vs. vil. Zita Rohbar, atvykusi net iš tolimos Los Angeles, prisegė Akademikų lelijelę sesėms Aušrelei Sakalaitei ir Birutei Vilutienei. Davusios pasižadėjimą sesės sveikino sveikais dalyviai.

Akademinių Skautų sąjūdžio metinėje šventėje J. Variakojis gavo Korp! Vytis spalvas. Dabar Variakojų šeimos nariai — Akademinių Skautų sąjūdžio filisteriai (iš kairės): Jonas Mindaugas Variakojis, Jūratė Variakojienė, Jonas Variakojis ir dr. Renata Variakojytė-Staniškienė. **Vinco Staniškio** nuotr.

Korp! Vytis pasižadėjimui šio vakaro komendantė s. fil. Svajonė Kerelytė pakvietė vs. fil. Antaną Paužolį ir inžinierių, visuomenininką Joną Variakojį, Sr. prie Korporacijos vėliavos, kur visų korporantų akivaizdoje buvo pakartotas senjoro pasižadėjimas. Korporacijos spalvų juostą užrišo jo sūnus, inž. s. fil. Jonas Variakojis, Jr., o Korp! Vytis ženklelį — jo dukterė dr. fil. Renata Variakojytė-Staniškienė. Naujasis korporantas buvo pasveikintas jo šeimos narių, akademikų. A. Paužolis pabrėžė, kad Jonas Variakojis, išauginęs skautišką, akademišką ir visuomenišką šeimą, yra pavyzdys, kaip skautavimas yra perduodamas iš kartos į kartą. Sveikino valdybos pirmininkė Zita Rohbar, Vydūno fondo tarybos pirmininkas inž. vs. fil. Leonas Maskaliūnas ir kiti korporantai bei korporantės. Kadangi visi trys yra baigę universitetus ir gavę mokslinius laipsnius, ten pat buvo pervesti į filisterius. Tuo pačiu metu buvusiam Vydūno Jaunimo fondo kasininkui Alfredui Kuliui buvo įteiktas žymuo „Už nuopelnus“. Žymenį įteikė Vydūno fondo tarybos pirmininkas vs. fil. Leonas Maskaliūnas.

Pagal seniai įsigyvenusią tradici-

ją, Korp! Vytis nariai ir filisteriai sesės pasveikino su daina „Tau sute puikios gėlės, o man kardas prie šalies“ ir įteikė naujoms korporantėms žydrinčias gėles. Sesės atsilygino daina „Linelius raunu ne viena“ ir taip pat įteikė žydrinčių gėlių.

Po sveikinimų visi korporantai ir svečiai susijungė į bendrą ratą, dainuodami universiteto dainą „Gaudamus igitur“, „Dievui, tau, Tėvyne, ir žmonijai, jungiam mes savo širdis“ ir kitas dainas.

Iškilmingai sveikinti pasibaigus ir nutilus dainoms, šios iškilmingos su-

eigos vedė vs. fil. Svajonė Kerelytė visus pakvietė į viršutinę salę.

Salė buvo gražiai išpuošta. Dalyviai buvo dėkingi Šoliūnienei už pastangas visus patenkinti skaniais valgiais. Šio pasisvečiavimo rengėja fil. Danguolė Bielskienė pakvietė kun., vyresnį skautininką, filisterį ir visuomenininką Antaną Saulaitį, SJ, kad jis sukalbėtų valgių ir susirinkusiųjų palaiminimui maldą.

Meninę programą atliko muzikas, ilgametis skautas Povilas Strolia. Buvo išdalinti dainorėliai, o dainuojamos dainos projektoriuje, todėl visi galėjo matyti žodžius ir kartu dainuoti. Be daugelio kitų dainų, buvo dainuojamos ir dainos „Lietuva brangi“, „Laužai liepsnoja vakarus“, „Atgimė tėvyne“, „Kai aš turėjau kaimo mergelę“, „Kokiais keliais bekeliaučiau“ ir užbaigta su daina „Lietuvoje ažuolai žaliuos“.

Po meninės dalies, svečiai ir korporantai dar ilgai bendravo su draugais ir dar daug dainų išdainavo. Metinis Akademinių Skautų sąjūdžio įkurtuvių paminėjimas labai iškilmingai praėjo ir visi buvo pakviesti dalyvauti ateinančioje jubiliejinėje Skautų sąjungos ruošiamoje stovykloje Akademikų pastovyklėje.

fil. J. Variakojis riša Korp! Vytis spalvas savo tėveliui fil. Jonui Variakojui, Sr. **V. Kerelytės** nuotr.

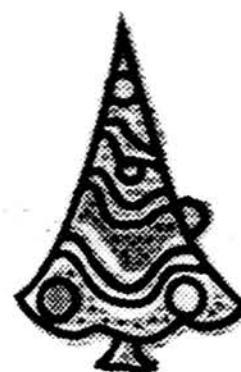

Akademinių Skautų sąjūdžio metinėje šventėje 2007 m. spalio 27 d. Ateitininkų namuose (Lemont) Akademikų skaučių draugovės spalvas gavo: Birutė Vilutienė ir Aušrelė Sakalaite. **V. Kerelytės** nuotr.

KALĖDINĖ MUGĖ

GRUODŽIO 1–2 d. d.
9 val. r. – 3 val. p. p.

Čikagos skautų tuntai
ir būreliai dalyvaus
Pasaulio lietuvių
centro tradicinėje
Kalėdinėje mugėje.

Bus galima nusipirkti įvairių
dovanėlių (iš lino, iš šaudo,
medžio dirbinių, su gintaru
ir t.t.) atviručių, plotkelių,
saldumynų ir daug daugiau.

Apsilankykite ir
apsipirkite.
Tuo pačiu paremsite
skautus!

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausio redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

PATRIOTINĖS IR MORALINĖS VERTYBĖS LIETUVOS MOKYKLOJE

**VILIJA ALEKNAITĖ-
ABRAMIKIENĖ**
Seimo narė

Svarbiausios problemos

Patriotinių ir dorovinių vertybių perdavimas jaunajai kartai – esminė jaunimo socializacijos ir tautinio bei pilietinio brandimo sąlyga.

Tradicinėje visuomenėje (tokia, pvz., laikytina Pirmosios Lietuvos Respublikos visuomenė) vertybių formavimo procesas visuomet rėmėsi į tris „banginius“: santuoka pagrįsta šeima, Bažnyčia ir mokykla. Po penkerių okupacijos, ideologinės priešpados ir agresyvaus ateizmo dešimtmečių nepriklausomybės atkūrusi Lietuva grįžo į gero kitokią nei prieškario laikais Europą. Europą, kuri politinio korektiškumo sumetimais primygtinai vengia dorovinių vertinimų viešajame diskurse. Europą, kuri propaguoja pliuralizmą ir toleranciją, bet yra visiškai ar beveik visiškai abejinga Vakarų kultūrą for-

Mokytojo asmenybė, jo dvasios šviesa – tai švyturys, šviečiantis abejingumo prieblandose. Tokių mokytojų yra, ir juos reikia motyvuoti. Ne „seksualiausias mokytojas“, o mokytojas – švyturys turi būti pastebėtas, išryškintas ir atitinkamai įvertintas.

mavusiems judėjų-krikščionių Dekalogo postulatams. Išgyvendama krašto ūkio atkūrimo sunkumus atkurtoji valstybė gali pasinaudoti ES finansine parama. Tuo tarpu dorovinių ir patriotinių vertybių ugdymo baruose iš esmės tenka remtis patiemis į save.

Akivaizdu, jog Katalikų Bažnyčios ir kitų tradicinių konfesijų įtaka asmens ir šeimos gyvenimui, juoba švietimo sistemai, Lietuvos Respublikoje yra per silpna, kad galėtų atsverti komercinį nežabotą, atsakomybės nepagrįstą laisvės ideologijos spaudimą. Aukščiausiojo Autoriteto praradimas sujaukia moralinio apsisprendimo motyvą ir veda visų kitų žemesnės eilės autoritetų nunkimo link. Mūsų laikų dvasininkai,

tėvai ir mokytojai turi kasdien nelygioje kovoje su aplinka, kuri alsuote alsuoja panieka tradicijoms, kautis už savo autoritetą jaunuomenės akyse. Vienintelis būdas garbingai tęsti šią kovą – patiems išpažinti skelbiamas vertybes ir nuosirdžiai stengtis jomis vadovautis.

...

Esamomis aplinkybėmis silpsta ir tradicinė šeima. Vidujai pakrikusi šeima negali užtikrinti tinkamos vaikų, būsimųjų moksleivių socializacijos, ir tai itin apsunkina mokytojų darbą.

Jaunosios kartos labai Lietuvos valdžia turi vykdyti politiką, kuri motyvuotų žmones kurti stabilius šeimos santykius.

Svarbu teisingai suvokti esamą santykį tarp materialinių ir nematerialinių vertybių šių dienų Lietuvos visuomenėje. Kol kas nusveria dėsnyss materialinių problemų sprendimui. Būtina stiprinti šeimų materialinę padėtį.

Lietuvos šeima nesuvokia ir neįgyvendina savo konstitucinių teisių, auklėjant vaikus pagal savo dorovinius įsitikinimus, todėl nedrįsta tinkamai pasipriešinti neretai po švietimo priedanga peršamoms jaunimui žalingoms idėjoms. Negindama savo teisių šeima nedaro įtakos ugdymo turiniui, o tuo pačiu neatlieka ir savo vaidmens Lietuvos švietimo sistemos raidoje.

Tėvų organizacijų steigimasis ir jų aktyvi pozicija labai padėtų gydyti daugelį švietimo sistemos ydų.

Pagaliau pati Lietuvos mokykla, į visas puses draskoma nesibaigiančių reformų, materialinių nepriekšlių ir elementaraus valdžios dėmesio stokos, pamažu „nukraujuoja“. Mokytojų vis daugėja tarp emigrantų arba jie renkasi geriau apmokamus ir mažiau įtampos reikalaujančius darbus.

...

Atgimimo laikais buvo iškelta Tautinės mokyklos idėja. Ji patraukė į mokytojų gretas ne vieną jauną patriotą. Jų giliam nusivylimui tautinės mokyklos vizija buvo tyliai numarinta dar užuomazgoje. Švietimo sistemoje įsigalėjo vertikalus komandinis valdymas be grįžamojo ryšio: ministerija, švietimo skyrius, direktorius, mokytojas. Biurokratiinių procedūrų gausa, popierizmas užgožia gyvąją pedagogo darbo esmę. Susidaro įspūdis, jog švietimo ir mokslo ministerija mažiau vertina tikrąjį mokytojo darbą su mokiniu, negu formalias ataskaitas. Viršūnėms neįdomu, ką apie vykdomas reformas ar programas mąsto patys mokytojai.

Skelbta, jog Lietuvos mokykla turi būti depolitizuota, tačiau vyksta visai priešingi dalykai. Mokykla yra net perdėm pavaldi partinei sistemai, deja, pačia blogiausia prasme. Į kiekvieną mokytoją, juoba mokyklos vadovą, švietimo skyrius dažnai žiūri kaip į potencialų rinkėją ir vertina pirmiausia šiuo požiūriu. Natūralu, jog noras kritikuoti ministeriją ir ministrą greitai išgaruoja, ypač – jei švietimo skyriaus vadovas ir ministras priklauso tai pačiai politinei jėgai. Supratus, jog turime partizuotą ir nupilietintą, t.y. pilietinės drąsos stokojančią Lietuvos mokyklą, lieka tik konstatuoti, jog su tautinės mo-

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Trys spaudos leidybos modeliai

Pradėkime su mano sugalvotu anekdotu. Vieta – Vilniaus senamiestis, šeštadienio popietė, pilna žmonių. Du pensininkai sėdi ant suolo ir stebi, kas ten vyksta. „Kas ta moteris su krepšeliu, sėdinti ant laiptų?“ – klausia vienas. „O, tai ponija Marija Remienė, renkanti aukas Draugo fondui.“ Po kurio laiko kitoje gatvės pusėje susidarė ilgoka eilė žmonių. „Ko jie ten eilėje stovi?“, – vėl klausia žingeidus pensininkas. „O, tai Monika Bončkutė visiems, perkantiems jos redaguojamus 'Vakarų', veltui dalina po cepeliną su spirgučiais.“ Netrukus pravažiuoja naujutėlis automobilis su nudengtą stogu. „Kas tas ponas?“, – vėl klausia. „O, tai 'Valstybės naujienų' vyriausias redaktorius.“

Karikatūrinėje formoje čia galime įžiūrėti tris gana ryškius spaudos leidybos modelius. Pirmąjį modelį galima pavadinti bažnytiniu, aukos modeliu. Leidžiamas leidinys skatina skaitytojų pasiaukojimą, pareigos atlikimą, dvasinį tobulėjimą. Jis formuoja žmonių galvojimą, juos ugdo, brandina. Išsilaiko ar net auga iš aukų, ateinančių iš įvairių šaltinių. Tai tradicija, paveldėta iš vienuolių, bažnytinių sąrangų, išganyto pažadų. Pagrindinis pajamų šaltinis – aukos.

Borisas Padlaiza atstovauja karališkąją tradiciją. Vėliau ji daug kur tapo diktatoriška. Šioje sistemoje spauda skatina lojalumą, tvarką, paklusnumą. Spauda yra visiškai valdančiųjų kontrolėje. Ji pabrėžia žmonių informavimą norima kryptimi. Pagrindinis pajamų šaltinis – įvairūs mokesčiai iš piliečių ir kitų pavaldinių. Už tai jiems brukama spauda beveik „veltui“.

Trečiasis modelis yra prekybos modelis. Čia vyrauja mainų principas. „Aš tau duosiu ką nori, jeigu tu man už tai mokėsi.“ Čia skaitytojai informuojami ir hedonizuojami. Tokios spaudos leidėjui tai yra pragyvenimo šaltinis. Man didelį įspūdį padarė prieš keletą metų bene „Akiračiuose“ išspausdintas pasikalbėjimas su Broniumi Abručiu, „Amerikos lietuvio“ leideju. Jis kategoriškai teigė, kad laikraščio leidyba yra jo prekyba ir jei jis iš to negalės išsiversti, leidybą sustabdys. Dar pridėjo, kad aukų iš skaitytojų niekada neprašys. Pajamų šaltinis – prenumeratoriai, proginiai pirkėjai, reklamų užsakovai.

Neseniai Donatas Januta plačiai ir įdomiai pasisakė apie „Draugo“ finansinius pamatus („Draugas“, 2007.10.31.). Jo pastangas galima būtų apibūdinti kaip desperatišką bandymą dienraščio leidejus perorientuoti iš aukos į prekybos modelį. „Kiekvienas geras šeimininkas – ar verslo, ar ūkio, ar šeimos – žino, kad finansinius pamatus reikia prižiūrėti. Savaime jie nesitvarko“, – jis rašo. Jis siūlo turėti poziciją, kuri rūpintųsi skelbimų ir prenumeratų rinkimu. „Nors iš dangaus jis nenukris, tačiau kitos išvados nėra, išskyrus tą, kad 'Drauge' to ir tebelaukiama – kad toks žmogus nukristų iš dangaus.“ Kitoje vietoje D. Januta vėl primena, kad iš dangaus nenukris nei nauji skaitytojai, nei reklamų pirkėjai ir leidejams linki „...rimtai ir veiksmingai tvarkyti laikraščio finansinius pamatus“.

Nenorime valdžios kontroliuojamos spaudos. Nebeišsiverčiame iš išmaldos ir aukų išlaikomos spaudos. Norime ar nenorime, lieka prekybos modelis ar komercinė spauda. Anot „Žurnalistikos enciklopedijos“, siekiant pagerinti periodinių leidinių ekonominius bei finansinius rodiklius, norintiems „parduodama“ laikraščius arba žurnalų puslapius, pasitelkiami rėmėjai, spausdinama arba skelbiama reklamos ir skelbimai, rengiami ir leidžiami leidinių periodiniai priedai arba neperiodiniai leidiniai, teikiamos leidybinės paslaugos. „Žurnalistikos komercinė veikla laisvosios rinkos sąlygomis yra labai svarbi bet kurio periodinio leidinio, leidyklos, radijo bei televizijos normalaus funkcionavimo sąlyga“ (psl. 235-236).

„Draugo“ didelis šuolis padarytas sėkmingai pertvarkant laikraščio redakciją, – savo laiško pabaigoje teigia D. Januta. Tai gražus ir užsitarntautas komplimentas. Belieka klausimas – ar laiku išsiskleis redakcijai taip gyvybiškai reikalingas ekonominis parašius?

kyklos idėja ši realybė neturi nieko bendra.

Patirtys ir viltys

Mokyklos vidinę darną lemia vėlgi tai, kaip stipriai yra susijusios jos pagrindinės atramos: mokytojai, mokiniai ir mokinių tėvai. Labiausiai trūksta tėvų dalyvavimo mokyklos reikaluose. Taip pat ir ugdant mokinių patriotizmą bei dorovines nuostatas. Mokytojai skundžiasi, jog nesunkiai randa bendrą kalbą tik su trečdaliu šeimų.

Vis dėlto mokykla turi būti ak-

tyvi ir mokėti pasikviesti tėvus. Puiku, kai iniciatyvos kyla iš šeimų ir tėvų. Mokyklos tarybos pirmininkai ir dalis narių turėtų būti ne mokyklos darbuotojai. Turint aktyvius tėvus, labai pagerėja atmosfera mokykloje.

Ypač gražios patirties turi kaimo vietovių mokyklos. Kaime glaudesnė bendruomenė, o mokykla – visuomet ją telkiantis dvasinis ir kultūrinis centras. Viskas, kas gražiausia, čia vyksta per mokyklą arba mokykloje. Todėl kiekvienos kaimo mokyklos uždarymas – visuomet skaudus smūgis vietos bendruomenei.

Nukelta į 11 psl.

Iš Lietuvos Vyčių veiklos

Naujosios Anglijos „Lietuvos Vyčiai“ rinkosi lietuviškojoje Šv. Kazimiero parapijoje Providence, Rhode Island

LAURYNAS R. MISEVIČIUS

JAV Rytų pakraštyje XIX a. pabaigoje ir XX pradžioje iškilo dešimtys lietuviškų bažnyčių, aplink kurias susikūrė didžiausi lietuvių telkiniai. Dauguma tokių parapijų savo kuopas įkūrė ir 1913 m. užgimusi „Lietuvos Vyčių“ organizacija, kuri už keleto metų turėtų švęsti gražų 100 metų jubiliejų. Šiuo metu stambiausia narių skaičiumi yra „Lietuvos Vyčių“ Naujosios Anglijos regiono apygarda, jai priklauso šios organizacijos skyriai iš Connecticut, Rhode Island ir Massachusetts valstijų. Praeito mėnesio viduryje mažiausioje pagal plotą JAV Rhode Island valstijoje, jos sostinės Providence miesto centre esančioje vienintelėje 1935 m. įkurtoje lietuvių Šv. Kazimiero (St. Casimir) bažnyčioje Naujosios Anglijos Vyčiai rinkosi į savo rudeninį suvažiavimą.

Rugsėjo 16-ąją, sekmadienį, įvykusiame susirinkime organizacijos delegatus, atstovavusius 11 šio regiono kuopų, aplankė ir naujasis Putnam, (CT) Šv. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo Seserų vienuolijos kapelionas kun. Arvydas K. Žygas, kuris prieš pora mėnesių buvo atkeltas į Naująją Angliją iš Čikagos. Ilgą laiką praleidęs ir Lietuvoje dr. kun. A. K. Žygas ne tik laikė šv. Mišias, bet ir po pamaldų maloniai pabendravo su Šv. Kazimiero bažnyčios parapijiečiais bei „Lietuvos Vyčių“ organizacijos nariais. Tačiau netrukus turėjo išskubėti į kitą renginį pas jo jau laukiančią Cape Cod, (MA) Lietuvių Bendruomenę, tą popietę organizavusią savo tautiečių gegužinę.

Tuo tarpu Naujosios Anglijos Vyčiai po gardžių priešpiečių Šv. Kazimiero bažnyčios salėje pradėjo oficialią susirinkimo dalį: visus susirinkusius pasveikino vietinės 103-iosios kuopos prezidentė Sophie Šakalys, neseniai perėmusi šias pareigas iš apsirgusios ilgametės Providence, (RI) „Lietuvos Vyčių“ vadovės Bert hos Stoškus. Iš klausė N. Anglijos regiono apygardos delegačių visos Amerikos „Lietuvos Vyčių“ suvažiavime, vykusiame š.m. rugpjūčio mėn. Brockton, (MA), pranešimų – Lillian Joseph iš Hartford, (CT) kuopos ir Vivian Rodgers, atstovavusi Worcester, (MA) skyrių papasakojo apie 4 su puse dienos vykusią, apie šimtą organizacijos narių sutraukusią konvenciją, suruoštą pačios pirmosios „Lietuvos Vyčių“ kuopos Valdybos Massachusetts valstijoje netoli Boston. Netrukus paaiškėjo, ir kad visos N. Anglijos „Vyčių“ prezidento(-ės) postas atlaisvėjo – pastaruosius dvejus metus šiai organizacijos apygardai vadovavusi June Grenier kraustosi į

Oklahoma valstiją. Po netrumpų diskusijų ir įkalbinėjimų vieneriems metams šį postą apsiimti sutiko buvusi „Lietuvos Vyčių“ N. Anglijoje prezidentė Vivian Rodgers iš 116-os kuopos (Worcester, MA), paskutiniiais metaisėjusi šios apygardos išdininės pareigas. Jos pavaduotoju tapo Lawrence, (MA) atstovaujantis David Boucher, o naująją apygardos išdininę išrinkta S. Boston kuopos narė Barbra Trybe. Dauguma kitų N. Anglijos „Lietuvos Vyčių“ valdybos narių liko tie patys, išskyrus šių eilučių autorių, kuris atsistatydino iš Lietuvių kalbos ir kultūros komiteto pirmininko pareigų dėl kitą mėnesį numatyto kraustymosi į New Jersey valstiją. Deja, naujo minėto komiteto vadovo(-ės) šios apygardos „Vyčių“ delegatams išrinkti nepavyko (nors į šias pareigas kandidatavo net 2 organizacijos nariai: Hartford, (CT) kuopai priklausančias dar vienas buvęs „Lietuvos Vyčių“ N. Anglijos regiono prezidentas Joe Stiklius bei Westfield, (MA) kuopą šiame suvažiavime atstovavęs William Miller). Nominacijų komiteto nuomone, abu kandidatai neatitiko jiems iškeltų reikalavimų, o taip pat negalėjo būti išrinkti minėto komiteto vadovais, kadangi balsavimo metu nedalyvavo. Gaila, tačiau vienas svarbiausių lietuviybės

Gėlės Wethersfield (CT) gyvenusiai ir į Oklahoma š.m. lapkritį išsikraustančiai June Grenier (antra nuo kairės); jai iš dešinės stovi estafetę 2008 m. perimanti Vivian Rodgers iš Worcester (MA) (116-os „Lietuvos Vyčių“ kuopos). Dešinėje stovi dabartinis Naujosios Anglijos Lietuvos Vyčių Valdybos sekretorius Charles Trečiokas.

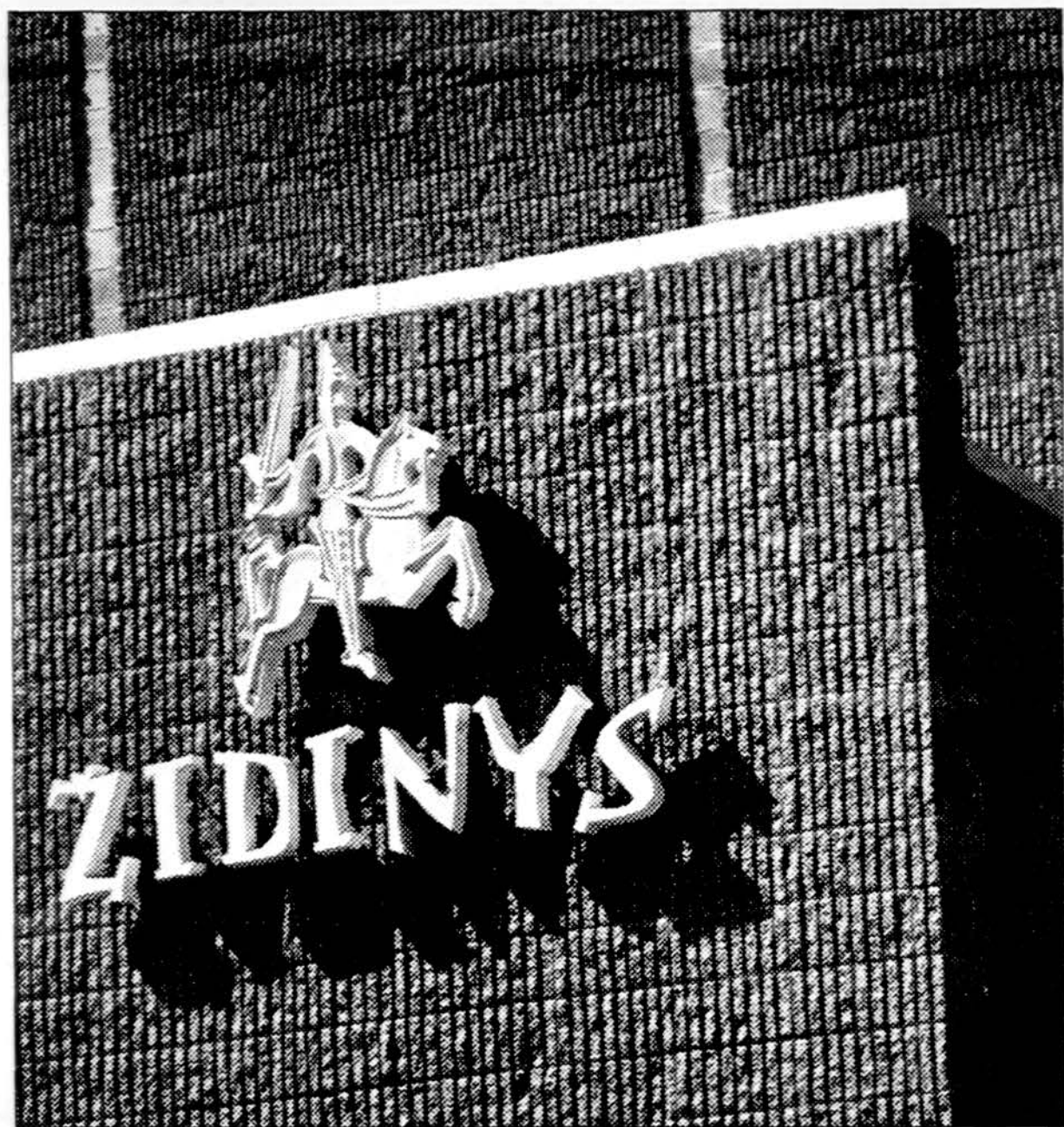
Eugenijos Misevičienės nuotr.

išlaikymui „Lietuvos Vyčių“ N. Anglijos regiono apygardos komitetą iki ateinančių metų pavasario (kai bus rengiamas kitas šios organizacijos suvažiavimas) neturės pirmininkaujančiojo. Visa laimė, kad taip neatsitiko dar vienam itin svarbiam N. Anglijos „Lietuvos Vyčių“ komitetui – stipendijų skirstymo. Jam pirmininkavęs James Rogers iš Westfield, (MA) kuopos pranešė, kad šiemet dar 1998 metais Irenos Sviklas bei jos vyro Anthony Tamulevich iš Worcester, (MA) įkurto Sviklas-Tamulevich stipendijų fondo paskirta 4,750 dol. 17 lietuvių kilmės studentų, o tame skaičiuje 3 stipendijos po 300 dol. atiteko Kauno kunigų seminarijos auklėtiniais. Šio straipsnelio autorius pažadėjo pastarąsias įteikti būsime-

siems kunigams artimiausiu metu Kaune. Tuo tarpu J. Rogers nuo Naujų Metų Sviklas-Tamulevich stipendijų komiteto pirmininko pareigose pakeis naujai išrinktas N. Anglijos „Vyčių“ pirmininkės pavaduotojas D. Boucher. Už mėnesio, š.m. spalio 14-ąją Maironio parke Shrewsbury, (MA) vietovėje įvyko kasmetinis N. Anglijos regiono kultūrinis festivalis, kurį šį sykį suruošė Lawrence, MA (78-oji) bei Brockton, (MA) (1-oji) organizacijos kuopos. Na, o šio regiono „Vyčių“ delegatai vėl rinksis 2008 m. balandžio mėn. paskutinį sekmadienį – šįkart Pietų Boston prieš porą metų išgelbėtoje nuo uždarymo lietuvių pastatytoje Šv. Petro bažnyčioje – pavasarinį suvažiavimą minėtos parapijos salėje ruoš S. Boston, (MA) kuopa.

Šv. Mišias Providence (RI) Šv. Kazimiero bažnyčioje lietuviškai laikė neseniai iš Čikagos į Putnam (CT) atkeltas kun. Arvydas K. Žygas.

V. Maželio nuotr.

Padėtas paskutinis taškas New York „Kultūros židinio“ reikale

ALGIMANTAS S. GEČYS

Prieš daugiau kaip dvejus metus, 2005 m. vasario 28 d., Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate gausiai susirinkus New York lietuvių organizacijų pareigūnams, dalyvaujant Šv. Kazimiero provincijos JAV ir JAV LB Krašto valdybos atstovams, buvo išspręstas su New York lietuvių „Kultūros židinio“ uždarymu kilęs visuomeninis konfliktas. Po daugiau kaip šešerius metus žiniasklaidoje ir amerikietiškuose teismuose vesto „aiškinimosi“, konfliktuojančios šalys ištiesė taikos ranką, tuo padėdamas naujus pagrindus visuomeninės darnos ir tarpusavio pasitikėjimo atstatymui New York. Tėvas Placidus Barius, OFM, Lietuvos pranciškonų delegatas JAV ir Kanadai, JAV LB Krašto valdybai įteikė pusės milijono dolerių (500,000 dol.) čekį, kurį Krašto valdyba pasižadėjo investuoti ir panaudoti New York lietuvių organizuotos veiklos rėmimui. Dalyviai buvo painformuoti apie LB Krašto valdybos pastangomis sukurta septynių asmenų Patikėtinių komisiją, kuri rūpinsis įkurto fondo saugiu bei pelningu investavimu. Šios komisijos sudėtyje – New York Atletų klubo, New York LB apygardos, Maiironio lituanistinės mokyklos ir JAV LB Krašto valdybos paskirti atstovai.

2001 metais, man einant JAV LB Krašto valdybos pirmininko pareigas, teko imtis tarpininko vaidmens sprendžiant New York „Kultūros židinio“ problemą. Lietuvių Bendruomenė negalėjo pasyviai laikytis, kai besiginčijančios šalys teisybės ieškojo valdiniuose teismuose, kai abiejų pusių visuomenė buvo audrinama dar didesnę nesantaiką brandinančiais įskaudinančiais pareiškimais. Ir kai praėjus ketveriems metams šaltą vasario mėnesio vakarą Lietuvos konsulate man buvo suteiktas žodis, džiaugiausi tada Tėvų pranciškonų, New York organizacijų vadovų, Lietu-

vos Respublikos konsulų dr. Rimanto Morkvėno ir vėliau – Mindaugo Butkaus parodyta gera valia, leidusia užbaigti bylinėjimąsi amerikiečių teisme ir pasiekti susitarimą. Savąją kalbą tada baigiau kreipimusi į tėvus pranciškonus: „Mes visi čia esantys galėsime jaustis visiškai likvidavę vykusio konflikto padarinius, kai sutartinai atliksime krikščionišką pareigą paveikti New York teismą nuimti priteistą baudą nepagydomai sergančiam buvusiam „Kultūros židinio“ Tarybos pirmininkui dr. Jonui Bilėnui. Būtume dėkingi, jei imantis akcijos New York teisme, turėtume ir tėvų pranciškonų vadovybės pritarimą baudos panaikinimui.“

Tėvų pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos delegatui JAV ir Kanadai tėvui Placidui Bariui rodant geranoriškas pastangas, Lietuvos pranciškonų vadovybė sutiko atsisakyti New York teismo teisėjo dr. Jonui Bilėnui priteistos penkių ir pusės milijonų dolerių (5,500,000 dol.) baudos. Tėvui Placidui toliau tarpininkaujant, tėvus pranciškonus atstovaujančiai New York advokatų firmai buvo pavesta siekti baudos panaikinimo. Kad tai įvyktų, pirma reikėjo pereiti atitinkamą teisminį procesą New York Aukščiausiam teisme. Jis nebuvo be kliūčių. Nemažas advokatų išlaidas apmokėjo tėvai pranciškonai, ir tik 2007 metams įpusėjus pajudėjo iš vietos. Gavus teigiamą teismo sprendimą, advokatams teko pasirūpinti dr. J. Bilėno nekilnojama nuosavybe uždėto arešto dokumentų atšaukimu Kings apygardos savivaldybėje. Visa tai įvykdžius, tėvas Placidus mano žiniai atsiuntė teismo dokumentus. Savo laiške paliko sprendimą painformuoti lietuvių visuomenę. Tai šiuo pranešimu ir vykdu, o visus dokumentus, susijusius su „Kultūros židinio“ byla, perduosiu New York LB apygardos valdybai saugoti. Artėjant Padėkos dienai Aukščiausiam galiu dėkoti, kad „Kultūros židinio“ reikale pagaliau padėtas taškas.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

PAMATAI NEPAGEIDAUJAMI

Įdomus Elenos Skališienės laiškas („Verslo reklamos yra nepageidaujamos“, „Laiškų, nuomonių, komentarų“ skyrius, lapkričio 7 d.), kurį ji rašo: „Mano patarimas yra palikti „Draugą“ visai be reklamų, bet spausdinti tik pokylių ir kitų renginių bei kultūros kalendorių su patikslinta informacija.“

Lyg žmogus paprašytų architektą suprojektuoti namą ir jam nurodytų: „Man pamatai nepageidaujami. Statysiu tik sienas ir stogą. O tie pamatai, tai visuomet kažkur žemai, dažnai net sklepe, visuomet drėgni ir apipeliję, visiškai negražūs. Aš asmeniškai tik reaguojau į gražius kambarius, tai aš patarčiau visiems statyti namus be pamatų.“

Komentaras, į kurį Skališienė reaguoja, buvo apie „Draugo“ finansinius pamatus. Laikraščiai iš prenumeratų neišsilaiko. Bendrai, pajamos iš reklamų sudaro laikraščių – lietuvių ir nelietuvių laikraščių – finansinius pamatus. „Draugas“, palyginus su kitais lietuvių laikraščiais, beveik neturi reklamų, tačiau dėka Broniaus Juodelio ir kitų, „Draugas“ ligi šiol turi gerą ramstį – Draugo fondą. Bet jau kurį laiką laikraščio finan-

siniai reikalavimai verčia Fondą remti laikraštį ne vien iš Fondo pelno, bet ir iš Fondo kapitalo. Reiškia Fondo kapitalas neišvengiamai išseikvojamas. Taip pat Draugo fondo nariai vienas po kito keliaujame į Kazimierines. Tad įnašų į Fondą irgi ne daugės.

Jeigu kas esate patenkinti vien „Amerikos lietuvių“ ir „Vakarais“ ir manote, kad apsieisite ir kiti apsieis be „Draugo“, tai toliau remkite architektūrą be pamatų. Bet jeigu kam (kaip ir man) atrodo, kad „Draugas“ ligi šiol atliko svarbų vaidmenį mūsų išeivijoje ir kad gali ir toliau būti naudingas ir pasitarnauti, tai jums laikraščio finansiniai pamatai turėtų rūpėti.

Reikia planuoti ateitį. Reikia sutvarkyti „Draugo“ finansinius pamatus taip, kaip kiti laikraščiai tvarkosi. Reikia pasirūpinti iš ko mokėti algas ir kitas einamas laikraščio išlaidas. Jeigu ne, tai „Draugas“ užklups tas pats likimas, kuris nusinešė buvusius lietuvių laikraščius: „Darbininką“, „Keleivį“, „Sandarą“ ir daugelį kitų.

Donatas Januta
San Francisco

LIETUVIŠKI DIENRAŠČIAI INTERNETE

Kasdien per internetą skaitau kelis išeivijos bei Lietuvos dienraščius ir atsidarau kelias kitas žinių svetaines. Smagiausia, kai vakare galiu atsidaryti www.draugas.org ir paskaityti, kas bus rytojaus „Draugo“ turinyje, kurį paštu gausiu už trijų, dviejų savaitių ar kartais per lėtojo Amerikos pašto stebuklą – už kelių dienų. Tik gaila, kad reikia maždaug tuo ir pasitenkinti. Laimingas pasidaru, kai galiu rasti vieną ar kelis rytojaus straipsnius, jei redakcija ir leidėjai pasigaili tokių kaip aš nekantrių skaitytojų ir tuos straipsnius įdeda. Ypač patinka skaitytojų laišukai ar komentarai, kurie visi man būna labai įdomūs.

Kitas labai įdomus, Lietuvoje leidžiamas ir redaguojamas internetinis dienraštis yra „Bernardinai.lt“, kasdien papildomas naujomis žiniomis ir straipsniais, kuriuos galima visus ištiesai skaityti bet kada – dieną ar naktį, atsidarius kompiuteryje www.bernardinai.lt. Jame kultūringai, įvairiai, vaizdžiai, aiškiai ir krikščioniškai pateikiama daug Lietuvos ir išeivijos lietuvių gyvenimo

žinių, straipsnių, problemų, džiaugsmų, rūpesčių, diskusijų, komentarų, laiškų. Atsidarius „Išeivija“ skyrių galima skaityti tai, ką rašė ar rašo Arvydas Barzdukas, Dalia Cidzikaite, Vitalija Duncienė, Juozas Gaila, Donatas Januta, Romualdas Kriaučiūnas, Bronius Nainys, kun. Antanas Saulaitis SJ, Aleksas Vitkus, Povilas Žumbakis ir daugelis kitų.

Dienraštį „Bernardinai.lt“ leidžia Pranciškonų Mažųjų brolių ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos Vilniaus Šv. Bernardino vienuolynas (labai ilgas pavadinimas, daug ilgesnis net ir už „Draugo“ leidėjų lietuvių katalikų spaudos draugijos vardą...).

Aišku, kad yra ir daugiau internetinių dienraščių, kuriuos skaitau, bet čia nepaminiau. Su didele viltimi laikiu, kada www.draugas.org svetainėje kasdien galėsiu skaityti daugiau naujienų, straipsnių, žinių, laiškų ir komentarų, panašiai kaip ir kituose dienraščiuose.

Vytautas Kamantas
Grand Rapids, MI

LIMITUOKIME KLIPUS!

Ar ne „gudriai“ pragyda? Kaip tikras rusteris internacionaline giesme? Ach, kaip lengva būti universaliu žmogumi ir vartoti internacionalinius – Lietuvoje vadinamus „tarptautinius“ – žodžius! Paimi anglišką žodį, pridedi jam lietuvišką teilą – uodegytę – „as“ arba „is“ – voila! – jau internacionalinis žodis! Ir pats nebešneki senovišku primityviu lietuvišku liežuviu! Kaip smagu, kad netrukus amerikiečiai, anglai, vokiečiai, prancūzai bei kiti europiečiai kalbės gryna lietuvių

kalba. O dabar tie paiki žmonės nemoka internacionalinės kalbos...

Štai pasigėrėkime „šauniais“ masterpysais „Draugo“ puslapiuose (tik vienos dienos): barelis (statinė), klipas (iškarpa), limitas (riba), lokomotyvas (garvežys), virtualus (tikras), virtualiai (iš esmės), nacionalinis (tautinis, valstybinis), reitingai (įvertinimai), reisiniai (kelioniniai), stabilumas (pastovumas, patvarumas), statusas (stovis, padėtis, būvis), alternatyvas (pasirinkimas).

Nukelta į 9 psl.

MIESTO PANORAMA

Arkivyskupas Francis George (k) tapo JAV vyskupų konferencijos prezidentu.

Apie Bolingbrook policininko kaklą veržiasi įtarimų kilpa

Ankstyvą antradienio rytą kriminalinės policijos pareigūnai ekshumavo 2004 m. mįslingomis aplinkybėmis mirusios Bolingbrook gyventojos Kathleen Savio kūną. Tokių priemonių imtasi po to, kai prieš dvi savaites dingo Bolingbrook policininko Drew Peterson trečioji žmona Stacy Peterson. Prieš tai D. Peterson buvo vedęs K. Savio, kurios mirtis tuo metu buvo įvardinta kaip nelaimingas atsitikimas. Tačiau dabar, kai šimtai savanorių iš visų Jungtinių Valstijų

šukoja Naperville miškus, ieškodami be žinios dingusios trečiosios policininko žmonos, pareigūnai linkę kitaip vertinti jo antrosios žmonos mirtį.

Pasak abi bylas tiriančių kriminalinės policijos pareigūnų, šiuo metu D. Peterson iš „atidžiai stebimo žmogaus“ tapo įtariamu.

Trečiosios D. Peterson žmonos giminačiai baiminasi, kad Stacy Peterson greičiausiai jau nebėra tarp gyvųjų. Tikimasi, kad dar kartą ištyrus ekshumuotus K. Savio palaikus paaiškės, kas iš tikrųjų atsitiko antrajai policininko žmonai. Tuo pat

metu viliamasi, jog tai duos pagrindą D. Peterson suėmimui ir palengvins bylos dėl trečiosios žmonos dingimo tyrimą.

Karu su persodintais organais pacientams „padovanota“ ir ŽIV

Pirmą kartą per daugiau nei 20 metų JAV istorijoje paaiškėjo, kad persodinant organus pacientai buvo užkrėsti ŽIV. Manoma, kad tiriami persodinimai įvyko trijose Čikagos ligoninėse praėjusį sausį. Tačiau užkrėstieji mirtinu virusu apie tai sužinojo tik prieš dvi savaites. Kol kas nustatyti keturi tokie atvejai.

Kaip rodo organų donoro anketa, žmogus, per kurio organus ir buvo užkrėsti ŽIV kiti pacientai, buvo vadinamojoje rizikos grupėje. Tačiau ištyrus jo kraują, ŽIV pėdsakų nustatyta. Gali būti, kad jis virusu užsikrėtė vos 3 savaitės prieš mirtį, todėl testai pavojaus nerodė.

Paprastai organai iš rizikos grupių pacientų — pavyzdžiui, narkomanų — nepriimami, tačiau daromos išimtis, jeigu pacientui gresia mirtis, o rizikos grupės donoras yra vienintelė galimybė išgyventi.

Francis George — JAV vyskupų konferencijos prezidentas

Čikagos Romos Katalikų arkivyskupas, 70 metų kardinolas Francis George, išrinktas JAV vyskupų konferencijos prezidentu. Tiesa, šios jo pareigos yra gana simbolinės, nes

visus sprendimus privalo patvirtinti Vatikanas. Kita vertus, naujos pareigos neabejotinai padidino ir taip įtakingo Čikagos arkivyskupo galią.

Naujasis JAV vyskupų konferencijos pirmininkas 1974-1986 m. dirbo Romoje administracinį darbą. Jis yra žinomas kaip patyręs mokslininkas, kurio asmenybė geriausiai atsiskleidžia kamerinėje aplinkoje.

Skulptūra sugrįžo į Midway

Battle of Midway — svarbų Antrojo pasaulinio karo mūšį su japonais menanti skulptūra sugrįžo į Midway oro uostą Čikagoje. Prieš keletą metų, plečiantis „Southwest“ oro linijų terminalui, skulptūra buvo padėta į saugyklą. Po to prieš grąžinant ją atgal buvo susivokta, kad ji per trumpą laiką susidėvėjo. Pradėjus aiškintis, kaip atsitiko, kad neseniai iškilusi skulptūrą apsilaupe ir ėmė rūdyti, sužinota, kad įtaigiai menininko sukurta skulptūra ne tik atkreipdavo keliautojų dėmesį, bet ir sukeldavo nenumaldomą norą ją paliesti.

Garsiam mūšui atminti sukurta skulptūra, pavadinta „America“, vaizduoja karį, siekiantį plėvesuojančios JAV vėliavos. Jo veide — skausmas, įnirsis ir susirūpinimas.

Po 13 000 dolerių kainavusio atnaujinimo Veteranų dienos proga skulptūra sugrįžo į oro uostą. Anot jos sugrąžinimo iniciatorių, ji visuomenei turėtų priminti visų karų „žmogiškąją kainą“.

Daugiausiai įtakingų žmonių baigė Vilniaus universitetą

Atkelta iš 1 psl.

Vilniaus Gedimino technikos universitete mokėsi 5,4 proc., Vilniaus dailės akademijoje — 4,4 proc., o Šiaulių universitete — 3,3 proc. žinomų asmenų.

3 proc. barjero ribos neperžengė Vytauto Didžiojo universitetas ir Lietuvos veterinarijos akademija (po 2,7 proc.), Lietuvos kūno kultūros akademija (2,6 proc.), Klaipėdos universitetas (1,3 proc.), o Mykolo Romerio universitetas (0,9 proc.) ir Lietuvos karo akademija (0,07 proc.) liko sąrašo apačioje.

Tyrimo autoriai išnagrinėjo tendencijas ir pagal absolventų gimimo metus — visose amžiaus grupėse daugiausiai žymiausių žmonių baigė Vilniaus universitetą ir Kauno technologijos universitetą.

Tarp vyriausiųjų (gimusiųjų iki 1929-ųjų) absolventų formuojant elitą, didžiulė įtaka teko ir Vytauto Didžiojo universitetui.

Šios aukštosios mokyklos įtaka pastaraisiais metais didėja, Vilniaus universiteto — šiek tiek mažėja.

Vytauto Didžiojo universitetas, Kauno medicinos universitetas ir M. Romerio universitetas yra išugdę beveik po lygiai iškilių asmenybių, gimusių po 1970 metų.

Naujausi universitetai sulig kiekviena nauja absolventų laida palaipsniui įgauna daugiau įtakos

Jurgos Ivanauskaitės kūrybinio paveldo centras neleis pamiršti rašytojos idealų

Vilnius, lapkričio 13 d. (ELTA) — Rašytojos Jurgos Ivanauskaitės gimtadienio išvakarėse Vilniuje įsteigta jos kūrybinio paveldo organizacija — viešoji įstaiga Jurgos Ivanauskaitės kūrybinio paveldo centras.

Pasak naujojo centro direktorės Ramunės Sakalauskaitės, šios įstaigos veiklos tikslas — populiarinti J. Ivanauskaitės skleistus tolerancijos, pagarbos ir tiesos idealus, saugoti jos atminimą, taip pat kaupti ir saugoti medžiagą, susijusią su J. Ivanauskaitės kūrybine, visuomenine ir švietėjiška veikla.

VšĮ Jurgos Ivanauskaitės kūrybinio paveldo centras valdybos pirmininku išrinktas J. Ivanauskaitės bičiulis, Vilniaus universiteto Orientalistikos centro lektorius, keliautojas ir režisierius Vytis Vidūnas, valdybos nariais — televizijos laidų vedėja Edita Mildažytė, rašytojas Vytautas Rubavičius, J. Ivanauskaitės sesuo Radvilė Racėnaitė ir rašytojos knygas leidžiančios leidyklos „Tyto alba“ vadovė Lolita Varanavičienė.

VšĮ steigėjais tapo kino kritikė Izolda Keidošūtė, J. Ivanauskaitės mama Ingrida Korsakaitė, sesuo R. Racėnaitė, televizijos laidų vedėja E. Mildažytė, rašytojas V. Rubavičius, žurnalistė R. Sakalauskaitė, teatrologė profesorė Irena Veisaitė, dailininkė Ramunė Veliuvienė, lingvistas V. Vidūnas.

Šių metų vasario mėnesį po sunkios ligos Anapilin išėjusi rašytoja, dailininkė, keliautoja, visuomenės veikėja, Nacionalinės premijos laureatė J. Ivanauskaitė gimė 1961 m.

lapkričio 14 dieną Vilniuje. 1979 m. baigė M. K. Čiurlionio meno mokyklą (dabar — Menų gimnazija), 1985 m. — Vilniaus dailės institutą (dabar — Dailės akademija), grafikos specialybę.

1993 m. J. Ivanauskaitė pirmą kartą nuvyko į Rytus, o 1995–1998 m. daugiausia laiko praleido keliaudama po Himalajus, kuriuose domėjosi budizmo religija ir filosofija. Aplankė Šiaurės Indiją, Nepalą, Tibetą. Kelionių išpildžius J. Ivanauskaitė įamžino knygose „Ištremtas Tibetas“, „Kelionė į Šambalą“, „Prarasta Pažadėtoji žemė“ (1999), „Kelionių

alchemija“ (2003) ir „Tibeto mandala“ (2004).

Didelio populiarumo sulaukė ir J. Ivanauskaitės romanai „Pragaros sodai“ (1992), „Ragana ir lietus“ (1993), „Agnijos magija“ (1995), „Sapnų nublokšti“ (2000), „Placebas“ (2003), „Miegančių drugelių tvirtovė“ (2005). Rašytoja yra sukūrusi pjesių, parašiusi keletą knygų vaikams, poezijos rinkinių. J. Ivanauskaitės kūryba išversta į anglų, latvių, estų, rusų, lenkų, kroatų, vengrų, gruzinų, ukrainiečių, prancūzų, vokiečių, švedų kalbas.

Jurgos Ivanauskaitės kūrybinio paveldo neleis pamiršti specialus centras.

Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Atsistatydina Vokietijos vicekancleris

Vokietijos vicekancleris Franz Muentefering.

Berlynas, lapkričio 13 d. („Reuters“/BNS) — Vokietijos vicekancleris ir darbo ministras Franz Muentefering, kuris padėjo išlaikyti netvirtą koalicinę vyriausybę, dėl šeimyninių aplinkybių atsistatydina, antradienį rašo dienraštis „Berliner Zeitung“.

F. Muentefering Socialdemokratų partijos pareigūnai pranešė, kad jo žmona Ankepetra sunkiai serga vėžiu ir kad dėl to jis praėjusią savaitę nedalyvavo svarbiame koalicijos posėdyje.

Dėl F. Muentefering, kaip darbo ministro, pasitraukimo teks daryti nedidelius pakeitimus didžiosios koalicijos su kanclerės Angelos Merkel konservatoriais vyriausybėje.

„Franz Muentefering vien dėl šeimyninių priežasčių atsistatydins iš darbo ministro ir vicekanclerio

postų“, — sakė Darbo ministerijos atstovas Stefan Giffeler.

67 metų F. Muentefering buvo artimas buvusio kanclerio Gerhard Schroeder, iš kurio 2004-aisiais perėmė vadovavimą SPD, sąjungininkas.

Politikos veteranas, kuris garsėja pomėgiu rūkyti cigarus, mažiau nei po dvejų metų atsisakė partijos vadovo posto, nes negalėjo susitarti su jos kairiojo sparno atstovais dėl vieno svarbaus paskyrimo.

A. Merkel vyriausybėje jis laikėsi nepastebimai, ir kai kurie jo partijos nariai jį kaltino pernelyg dideliu nuolaidumu konservatorių kanclerei.

F. Muentefering pastaraisiais mėnesiais konfliktavo su SPD pirminku Kurt Beck ir atvirai kritikavo jo pasiūlymą panaikinti svarbius G. Schroeder darbo rinkos reformų aspektus.

Pergalė suteiktą Putin „moralinį“ mandatą

Maskva, lapkričio 13 d. (AFP/BNS) — Prezidentas Vladimir Putin antradienį pareiškė, kad jo partijos „Vieningoji Rusija“ pergalė per gruodžio 2-ąją įvyksiančius parlamento rinkimus suteiktą jam „moralinį“ mandatą ir toliau daryti didelę įtaką šalyje.

„Kai dėl manęs asmeniškai, tai nuo senų senovės, kaip buvo sakoma pergalė būna ne tų, kurių jėga, o tų, kurių tiesa, — sakė prezidentas. — Štai jeigu žmonės balsuos už 'Vieningąją Rusiją', kurios sąrašas aš esu pirmasis, vadinasi, jie manimi pasitiki“.

V. Putin, kuris pagal konstituciją negali siekti trečiosios kadencijos per kovo 2-ąją įvyksiančius prezidento rinkimus, ne kartą užsiminė, kad ir toliau vaidins svarbų vaidmenį šalies politikoje, tačiau atsisako nurodyti, kokį.

„Kokia forma tai vyks, kol kas tiksliai nepasakysiu, bet įvairių variantų yra. Ir jeigu tai įvyks, aš galėsiu pasiekti tą rezultatą, kurio tikiuosi“, — sakė V. Putin, turėdamas omenyje tai, kad jis ketina „pareikalauti“ iš įstatymų leidėjų ir ministrų rimtai dirbti.

„Vieningoji Rusija“ Valstybės Dūmoje jau turi du trečdalius vietų ir,

kaip prognozuojama, didžiule persvara laimės gruodžio 2-osios rinkimus. Jos pagrindinė varžovė yra Komunistų partija, o liberalų partijos, kurios buvo populiarios 10-ajame dešimtmetyje, šį kartą vietų parlamente tikriausiai išvis negaus.

„Mūsų šalyje įsisenėjusi problema — atotrūkis tarp valdžios ir piliečių, piliečių nepasitikėjimas valdžia. Taip buvo ir caro laikais, ir sovietmečiu. Sprendimai buvo priimami miestų, sričių komitetuose, bet kas matė šiuos žmones, niekas, tik per televizorių“, — sakė V. Putin.

Šiandien, pasak jo, „padėtis kardinaliai pasikeitė“. „Ir vis dėlto daug kas iš neigiamų demokratinės santvarkos pavyzdžių, deja, buvo perkelta ir į mūsų dienas. Pakanka prisiminti dešimtojo dešimtmečio pradžią — žadėjo viena, gavome visiškai ką kita“, — pažymėjo V. Putin.

„Kas gi yra 'Vieningoji Rusija', ar ji yra ideali politinė struktūra — žinoma ne, — pažymėjo prezidentas. — Ten nėra kol kas tvirtos ideologijos, principų, už kuriuos dauguma šios partijos narių pasiryžę kovoti ir aukoti savo autoritetą. Tačiau ji yra arti valdžios. Geriau pas mus vis viena nėra“, — pabrėžė valstybės vadovas.

EUROPA

STRASBŪRAS

Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy antradienį paragino Europos Sąjungą (ES) sustiprinti savo gynybos struktūrą, jei ji nori daryti įtaką pasaulyje. „Kaip Europa gali būti nepriklausoma, kaip ji gali daryti politinę įtaką pasaulyje, kaip ji gali būti taikos ir pusiausvyros veiksnys, jei negali užtikrinti savo pačios gynybos?“ — klausė jis Europos Parlamente. Prancūzija iškėlė galimybę po 40 metų pertraukos grįžti į NATO karinę vadovybę, bet nori, kad mainais būtų sustiprinta Europos gynybos ašis, nors su tuo nesutinka Jungtinės Valstijos ir Didžioji Britanija.

MINSKAS

Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenko antradienį užsiminė apie galimą vyriausybės atleidimą, apkaltinęs ją dykinėjimu, kai nacionalinės ekonomikos augimas lėtėja. Pirmadienį Statistikos ministerija pranešė, kad vėl sulėtėjo bendrojo vidaus produkto ir pramonės gamybos augimas ir padidėjo infliacija. Šiais metais Baltarusijoje smarkiai pabrango importuojamos iš Rusijos gamtinės dujos ir naftos produktai, po to ekonomikos augimas ėmė lėtėti, o kainų kilimas — greitėti.

RUSIJA

MASKVA

Amerikos priešraketinės gynybos sistemos dalys, kurias JAV ketina dislokuoti Europoje, yra aiškiai nukreiptos prieš Rusiją, pareiškė Rusijos ginkluotųjų pajėgų Generalinio štabo viršininkas armijos generolas Jurij Balujevskij. Jo nuomone, JAV kuria pasaulinę priešraketinės gynybos sistemą „aiškiai ne prieš Iraną“. „Kam šiandien kurti sistemą, kurios neturi Iranas? Jeigu iki 2011 metų amerikiečiai planuoja pastatyti radarą Čekijoje ir iki 2012, 2013 metų — dislokuoti raketų gaudytuvus Lenkijoje, tai šie raketų gaudytuvai ir šis radaras aiškiai nukreipti prieš Rusiją“.

ir niekas man neįrodys, kad yra kitaip“, — sakė J. Balujevskij.

KRASNODARAS

Krasnodaro gelbėtojai antradienį tęsė dingusių jūreivių paieškas ir rinko Kerčės sąsiauryje išsiliejusius naftos produktus. Tačiau nesiliaujanti audra trukdo jiems dirbti. „Atsižvelgiant į tai, kad jūroje audra ir tebegalioja išėjimas apie audrą, šiandien valyti vandenį bus sunku“, — sakė antradienį Nepaprastųjų situacijų ministerijos Krasnodaro krašto vyriausiosios valdybos atstovas. Vandens valymo darbams Krasnodaro gubernatoriaus Aleksandr Tkáčiov nurodymu papildomai bus atsiųsta 250 technikos priemonių.

AZIJA

LAHORAS

Pakistano opozicijos vadovė Benazir Bhutto antradienį paragino tarptautinę bendriją neberemti prezidento Pervez Musharraf ir sakė, kad laikas jam pasitraukti iš prezidento ir pajėgų vado postų. „Generolas Musharraf privalo pasitraukti. Jis privalo pasitraukti iš prezidento ir armijos Generalinio štabo viršininko postų“, — sakė ji interviu, kurį davė telefonu iš šalies rytuose esančio Lahoro. Šiame mieste jai buvo paskirtas namų areštas. „Raginu tarptautinę bendriją liautis jį rėmus, liautis rėmus žmogų, dėl kurio diktatūros šioje branduolinią ginklų turinčioje valstybėje gali įsiviešpatauti chaosas“, — pridūrė B. Bhutto.

MANILA

Filipinų Atstovų rūmuose antradienį nugriaužė sprogimas, per kurį nukentėjo keli žmonės, pranešė vietos žiniasklaida. Vietos radijas nurodė, kad „didžiulis sprogimas“ nugriaužė pietiniame rūmų vestibulyje iš karto po 8 val. vakaro vietos laiku. „Atrodo, kad buvo sužeisti keli žmonės“, — vietos radijui sakė Kongreso narys Joel Villanueva. Sprogimas didelę teritoriją užimančiame komplekse Manilos šiaurėje pasigirdo vos pasibaigus Kongreso sesijai. Iš pradžių svarstyta versija, kad sprogimas gali būti netyčinis, atmesta. Patvirtinta, kad Atstovų rūmuose sprogo bomba. Kas atsakingas už šį teroro aktą, ko las nepranešama.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

ĮAMŽINTAS PARTIZANŲ ATMINIMAS

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Prieš metus „Draugas“ rašė, kad Bronislava Vinskienė iš Jiezno rengia knygą apie tų apylinkių partizanus, ir štai 2007 m. spalio 20 d. Jiezno kultūros centre vyko knygos „Amžinieji ažuolai“ pristatymas. Bronislava Vinskienė – buvusi partizanų ryšininkė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, kraštotyrininkė. Knygoje surinkta apie 150 partizanų ir jų rėmėjų biografijų, o įamžinta daugiau kaip 300 partizanų pavardžių.

Atrodo, daug knygų yra išleista apie laisvės kovą, partizanus ir okupacijų žiaurumus, bet dar daugiau liko neaprašyta, neįamžinta, lieka nepaminti konkretūs žmonės – partizanai, jų rėmėjai. Nueina į užmarštį jų idealai, jų žygdarbiai, jų tragedija, artimųjų skausmas. Lieka daug nežinomų laisvės kovotojų, mūsų tautos didvyrių. Tai labai gerai suprato Prienų rajone, Strazdiškių kaime, gyvenanti Bronislava Vinskienė.

Leidinio ištakų reikia ieškoti Bronislavos jaunystėje, kai jai, penkiolikmetei mergaitei, partizanų ryšininkei gimtajame Sobuvos kaime, tose pačiose Jiezno apylinkėse, būrio vadas Juozas Andrulevičius-Auksinukas davė užduotį: surinkti kiek galima daugiau medžiagos apie partizanų kautynes, žuvusius partizanus. Ji neužmiršo žuvusio vado priesakų ir visą savo sąmoningą gyvenimą rinko medžiagą. Taip darė ir sovietiniais metais, užrašus slėpdama žemėje. Pateikiama medžiaga apie partizanų kautynes su okupacine kariuomene ir jos talkininkais stribus Jiezno, Stakliškių, Butrimonių apylinkėse, apie nežmonišką kan-

Bronislavos Vinskienės (dešinėje) knygą „Amžinieji ažuolai“ pristatė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Alytaus apskrities koordinatore Jadvyga Juodžbalienė, kurios brolis knygoje taip pat minimas.

kinimus, nužudytų partizanų kūnų niekinimą Jiezno miestelio aikštėje, stribus piktadarybes ir kt. Autorė yra šių Lietuvos didvyrių amžininkė ir kai kurių įvykių liudininkė. Dauguma minimų žmonių yra buvę jos kaimynai, pažįstami. Knygoje pasakojama daug viena už kitą tragiškesnių istorijų.

Knygos šventėje dalyvavo daug autoriui dėkingų partizanų palikuonių. Viena iš jų – partizanų vado Antano Rutkausko-Žemaičio dukra Onytė ir trys jos broliai. Žemaitis išėjo į mišką kovoti, namie palikęs jauną žmoną ir 8 vaikus. Šeima, ku-

rioje vyriausiajam buvo 16, o jauniausiam – nepilni metukai, buvo ištremta į Sibirą. 1947 m. šešiolikmetė Onytė pabėgo į Lietuvą, į mišką, pas tėvelį. Stakliškių apylinkėse, Gojaus miške, ji susitiko su tėveliu, bet po kelių mėnesių Žemaitis žuvo apsuptyje. Onytė liko viena, septynerius metus okupacinė valdžia skelbė jos paiešką.

Praėjusią vasarą Jiezno seniūni-

jos Pelekonių kaime vykusioje konferencijoje man teko girdėti, kaip vietinė mokytoja būsimosios knygos autorei tškė į akis: partizanai – tai banditai. Todėl manau, kad labai gerai, jog išėjo ši knyga: gal minėtai mokytojai ir į ją panašioms atsivers akys. Tikriausiai juos suklaidino okupacinių laikų mokykla, okupantų rengti vadovėliai ir vis dar įtakingi buvę okupacinės valdžios pareigūnai. Naujoji Lietuva taip pat nepadarė visko. Pavyzdžiui, ji nesuformulavo prideramo požiūrio į partizaninį karą. Naujosios Lietuvos vadovėliai turėtų skelbti, kad partizanai buvo mūsų kariuomenė, kuri kovojo su svetimaisiais – užgrobdžiais ir jiems tarnavusiais. Vyko žūtbūtinė kova už gyvenimą arba mirtį, kurią tada jie pralaimėjo. Bet Lietuvos jie nepralaimėjo, to kai kas iki šiol jiems negali atleisti.

Knygos pristatyme dalyvavo ir autorę, daugelio paminklų partizanams pastatymo iniciatorę sveikino bendražygiai, taip pat Prienų rajono savivaldybės vicemeras Kęstutis Palionis, naujasis Jiezno seniūnas Arūnas Vaidogas, kuris, pavartęs knygą, vienoje nuotraukoje tarp nepažintųjų partizanų atrado ir savo senelį. Tai sako, kad ir šiandien dar galimi atradimai.

Prie B. Vinskienės knygos išleidimo prisidėjo viešoji įstaiga „Konservatyvioji ateitis“, taip pat ir JAV lietuviai, kurie padėjo finansuoti ir paminklų žuvusiems partizanams statymą Prienų rajone.

Jiezno kultūros centre, į Bronislavos Vinskienės knygos pristatymą, susirinko buvę partizanai ir jų palikuonys.

Bronislava Vinskienė

Amžinieji Ažuolai

SKELBIMAI

IEŠKO DARBO

* **Moteris ieško** žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

* **Vyras ieško** senelių, ligonių slaugymo darbo. Kvalifikuota mankšta, maisto ruošimas, ūkio priežiūra, automobilis, 5 metų darbo patirtis, geros rekomendacijos. Tel. 708-925-8365, Pranas.

* **28 m. moteris ieško** žmonių priežiūros darbo su gyvenimu arba auklės darbo. Patirtis, anglų kalba. Tel. 815-577-0097.

* **Moteris vairuojanti**, galinti susikalbėti angliškai, ieško senelių ar vaikų priežiūros darbo su gyvenimu kartu. Tel. 630-888-2327.

* **Moteris ieško** darbo prižiūrėti senus žmones ir gyventi kartu. Turi penkerių metų darbo patirtį, gera anglų kalbą, nevairuoja, gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 708-656-5728, Laima.

PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Auksė S. Kane
Vilma Jarulienė
Virginija Smukaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

STASYS CONSTRUCTION

Stalniaus darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

LIETUVIŲ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJAI MONTREAL 100 METŲ Pirmoji lietuvių parapija Kanadoje

PETRAS ADAMONIS

Nr. 1

**Dievas mūsų prieglauda
ir stiprybė.**
(46-ta psalmė)

Šv. Kazimiero parapijos 100 metų sukakčiai bus keletas rašinių. Tai nebus tiksliai istorija, nes sunku rasti tikslūs duomenis. Tai bus tik svarbesnių akimirkų išskėlimas. Daugiausia naudojuosi kun. Jono Gaudzės surinktais duomenimis, kuris savo laiku būdamas Šv. Kazimiero parapijos vikaru, artimai bendravo su senosios kartos lietuviams, apie Šv. Kazimiero parapiją yra tyrinėjęs Montreal Arkivyskupijos archyvuose.

Visokių nelaimių, karų, okupacijų ir vargų genami Lietuvos vaikai visais laikais sklido po pasaulį saugėsio ar geresnio gyvenimo ieškoti. Už tūkstančių kilometrų, už vandenynų juos priėmė svetimi kraštai, už kasdieninės duonos kėsnį pasiūlė daugiausia sunkų darbą. Visais laikais išvažiavę ar išvežti pasiėmę su savimi tikėjimą Dievu, tėvynės meilę, vienas kitam artumą, o ne vienas dar ir gimtos žemės saują. Susitikę sveturį mažesnę ar didesnę būrį gyveno ta pačia mintimi lyg tą dieną, kada paliko namus.

Taip lietuvis atsirado Kanadoje, tame milžiniškame plote, nusitęsusiame nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno, šiame krašte reikėjo žmonių. Taip atsirado lietuvis ir Montreal, ankstesniais laikais – pačiame didžiausiame krašto mieste, kur užėdė didelės fabrikos, o iš aukštų kaminų rūko dūmai, užtikrinę, kad bus darbo, bus duonos, taigi bus galima gyventi.

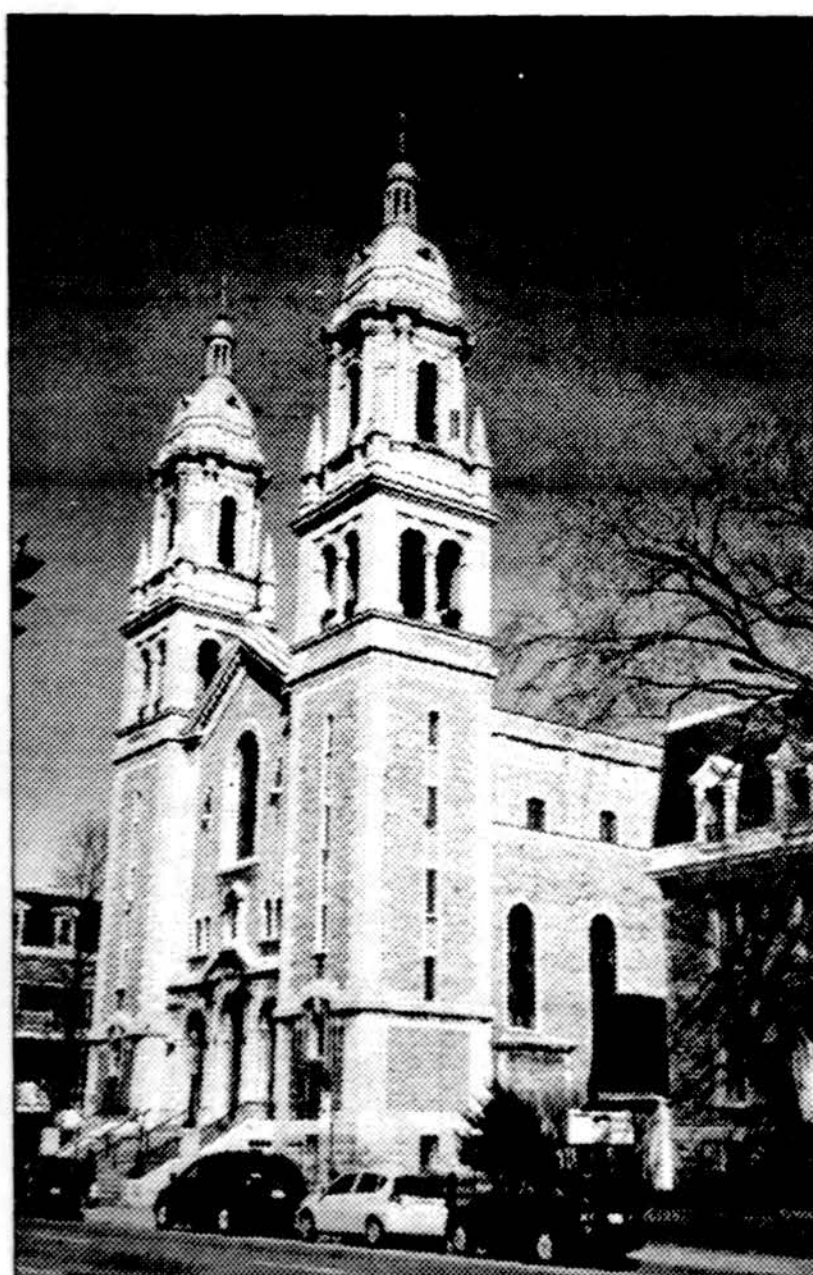
Tai buvo apie 1902 metus, kada pirmieji lietuviai, atvykę iš Anglijos ir Škotijos anglių kasyklų, apsistojo Montreal, kažkur apie St. Urban gatvę, nes ten jau gyveno lenkų, rusų

ir kitų tautybių žmonių. Čia kilo klausimas, kaip gi gyvensime, ar vien tik duonos užvalgę? Kaip vienišai, kaip nesaugu ir dažnai sunku svetimame krašte, ypač pirmaisiais metais. Kur pasimelsti, kur pasiguosti, kur gauti stiprybės, kur Dievui lietuviškai savo vargus išsakyti, kartu su savais susitikti, pabendrauti, kaip savitarpio pagalbą sukurti?

Bet kaip ir nuo ko pradėti? Kaimynai – Amerikos lietuviai turi savas organizacijas ir laikraščius, bet jie atvyko daug anksčiau ir jų yra daug daugiau, jie turi daugiau organizacinės patirties. Iš Amerikos atvykdavo vienas kitas kunigas, dažniausiai kun. A. Staniukynas iš Philadelphia, su religiniais patarnavimais. Kun. Staniukynas Montreal Arkivyskupui Paul Bruchesi 1906 metais siūlė kun. Matą Plaušinitį, kuris mokėjo kelias kalbas, ir pradėjo susirašinėti tuo reikalu.

Skaitome kun. Jono Gaudzės, Šv. Kazimiero parapijos vikaro, parašytus ir „Nepriklausomoje Lietuvoje“ spausdintus „Šv. Kazimiero parapijos istoriniai metmenis“. Iš Amerikos atvykęs Jonas Aleksandravičius išjudino reikalą organizuoti ir 1905 metais vasario mėn. sušaukė susirinkimą, kur buvo įsteigta „Vytauto Lietuvos Kunigaikščio Draugija“. Tai būtų draugija savišalpai, kuri galėtų pagelbėti nelaimėms atveju ir rūpintis kitais lietuviškais reikalais, kaip kunigo iškviatimu atsitiktiniais atvejais ar kunigo suradimu, kuris nuolat Montreal rūpintųsi lietuvių dvasiniais reikalais. Šiuo klausimu tariantis su Montreal Arkivyskupija teko pakeisti organizacijos vardą iš pasaulietiško į krikščionišką, ji pasivadino „Šv. Kazimiero Lietuvių Rymo – Katalikų Draugija“. Kun. A. Staniukyno susirašinėjimas su Montreal Arkivyskupija užtruko, kun. Mato Plaušinitio dokumentai nebuvo gauti ilgesnį laiką. 1907 metais vasario mėn. iš Anglijos atkeliavo emigrantas, kun. Boleslovas Šlamas. Jis Montreal Arkivyskupijai pristatė ankstesnio darbo su lietuviams Anglijoje rekomendacijas, parašytas Westminster kardinolo Vaughan ir Glasgow Arkivyskupo Joannes Aloisius. Montreal Arkivyskupija priėmė jį į savo dieceziją ir pavedė jam organizuoti lietuvių ir lenkų misiją Montreal. Pirmiausia buvo išsinuomota parapijos salė St. Vincent de Paul prancūzų bažnyčioje (2310 St. Catherine St. E.) ir pradėtos bendros pamaldos kartu su lenkais.

Bus daugiau.

St. Vincent de Paul bažnyčia.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
suželdimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Laiškai, nuomonės, komentarai

Atkelta iš 5 psl.

Rimtai šnekančiam, nemėginant kurti jokių feljetonų ar nevykusių satyrų, ar redaktoriai, kurie turi pilną teisę straipsnius taisyti, trumpinti ar panašiai, negali gautą iš Lietuvos „tarptautinį“ žodį ištaisyti ir pakeisti atitinkamu grynai lietuvišku žodžiu? O dabar net patys redaktoriai tuos „šedevrus“ sėja. Gau-

nasi tikra kaibinė mišrainė...

Kai mano darytame pokalbyje (interviu) su LR ambasadariumi JAV, cituodama jį ir palikdama jo ištartą žodį „resursai“, tuo metu vyr. redaktorė Danutė Bindokienė ištaisė į „išteklius“, buvau nuoširdžiai, didžiai jai dėkinga!

Stasė E. Semėnienė
Baraboo, WI

SEPTYNI LIETUVOS STEBUKLAI

Sveikinu – „Draugas“ labai atsi-
jaunino ir atsiranda vis daugiau įdo-
mių straipsnių.

Man labai patinka vedamieji, ka-
dangi gauname gerų minčių iš keleto
žurnalistų. Darosi įdomiau.

Taip pat įdomūs pamąstymai
mons. Adolfo Grušo ir bendrai žinios
iš „Vatikano radijo“.

Mielai skaitau Alekso Vitkaus
kelionių aprašymus, taip pat Se-
mėnienės bei kitų.

Man septyni stebuklai tai:

1. Kryžių kalnas (būtinai reikia aptvarkyti aplinką).
2. Aušros Vartai.
3. Gedimino pilis.
4. Kernavė (tai nuostabi vieta).
5. Vilniaus senamiestis.
6. Trakai.
7. Rumšiškės.

Irena Alantienė
Redford Twp., MI

SEPTYNI LIETUVOS STEBUKLAI

„Aušros“ (1883–1886) leidėjai ir
bendradarbiai knygnešiai.

1918 m. Vasario 16-osios akto
signatarai.

Savanoriai-kūrėjai (1918–1920).
Baltijos kelio dalyviai.

1990 m. Kovo 11-osios akto sig-
natarai.

Parlamento (Aukščiausiosios Ta-
rybos) gynėjai.

1991 m. sausio 12–13 Televizijos

bokšto gynėjai – visa minia.

P. S. Buvo labai sunku atrinkti
tik septynis. Taip norėjosi įtraukti
dar du: 1) mokytojus, 1940 m. rug-
pjūčio mėnesį okupantų akistatoje
sugiedojusius Lietuvos himną ir 2)
visus, sovietmečiu stačiusius kryžius
Kryžių kalne.

Vida Bučmienė
Cleveland, Ohio

Daugiau skaitytojų laiškų skaitykite
ketvirtadienio „Drauge“.

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūti-
nai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename,
jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei
nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be
adreso nespausdiname. Jūsų laiškų laukiame redakcijos adresu arba
elektroniniu paštu: redakcija@draugas.org

LR generalinis konsulas New York ambasadorius Jonas Paslauskas, vargonininkė Jūratė Landsbergytė ir JAV Lietuvių Bendruomenės New York apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė.

NEW YORK – VARGONININKĖS JŪRATĖS LANDSBERGYTĖS REČITALIS IR NAUJOS KNYGOS PRISTATYMAS

New York istorinėje Kristaus ir Šv. Stepono episkopalinėje bažnyčioje lapkričio 11 dieną vyko vargonininkės Jūratės Landsbergytės rečitalis.

J. Landsbergytė pristatė programą „Baltijos peizažai“, skirtą Baltijos tautų vienybei. Rečitalyje skambėjo Johan Sebastian Bach, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, Tomas Siitan, Gracijaus Sakalausko, Vytauto Bacevičiaus, Aivarų Kalejšo ir Cezario Franko kūriniai.

Po koncerto vyko J. Landsbergytės knygos „Bažnytinė muzika ir

dvasingumas Lietuvoje“ pristatymas. Autorė pristatė bažnytinės muzikos raidą Lietuvoje, pasakojo garsių Lietuvos vargonų istoriją. Knygos pristatymą lydėjo muzikinės iliustracijos iš XVII amžiaus Lietuvos bažnytinės muzikos iš Kražių, Sapiegų ir Braunsberg tabulatūrų.

Koncertą surengė Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York ir Manhattan Lietuvių Bendruomenė.

**LR generalinio konsulato
New York informacija**

Utenos mokytojų folklorinis ansamblis koncertavo New York

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York ir New York Maironio lituanistinė mokykla lapkričio 10 d. surengė Utenos mokytojų folklorinio ansamblio „Levindra“ koncertą New York Maironio lituanistinėje mokykloje. Koncerto klausėsi gausus mokinių ir mokytojų būrys, didžiojo New York lietuviai. „Levindra“ pristatė koncertinę programą „Atverkim kraičio skrynią“.

New York Maironio lituanistinėje mokykloje apsilankė ir Utenos rajono delegacija, vadovaujama mero Alvydo Katino. Svečius sveikino ir už šaunų pasirodymą dėkojo Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York ambasadorius Jonas Paslauskas, Maironio lituanistinės mokyklos direktorė Audrė Lukoševičiūtė, JAV Lietuvių Bendruomenės New York apygardos pirmininkė Ramutė Žukas.

Manhattan Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Laima Šileikytė-Hood surengė svečiams pažintinę ekskursiją po Manhattan.

Utenos mokytojų folkloro ansamblis „Levindra“ viešnagės JAV metu taip pat koncertavo Boston ir Baltimore lietuviams.

Utenos mokytojų folklorinis ansamblis „Levindra“ savo veiklą pradėjo 1984 m. Šiuo metu ansamblyje yra 28 nariai, ilgametė ansamblio meno vadovė – Laima Kulakauskienė. Pagrindinis ansamblio tikslas – rinkti ir propaguoti Lietuvos etnokultūrinį palikimą (dainas, šokius, muziką, įvairius pasakojimus, tradicijas, papročius).

Nuo veiklos pradžios folklorinis ansamblis „Levindra“ organizavo 280 koncertų Lietuvoje ir už jos ribų, dalyvavo visuose rajoniniuose renginiuose, respublikinėse Dainų ir šokių šventėse, tarptautiniuose festivaliuose, su koncertais svečiavosi lietuvių bendruomenėse Baltarusijoje, Lenkijoje, Estijoje, Latvijoje, Šveicarijoje, Kanadoje, Italijoje, Norvegijoje.

**LR generalinio konsulato
New York informacija**

JAV Lietuvių Bendruomenės New York apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė ir LR generalinis konsulas New York ambasadorius Jonas Paslauskas (viduryje) su folklorinio ansamblio „Levindra“ dalyviais.

PADĖKA

Laikas padeda užmiršti, laikas gydo žaizdas, bet padėkoti, sakoma, niekados nėra per vėlu. Todėl ir aš, dar vis gyvendama nepamirštamai gražia Lietuvių fondo premijų (kuri man buvo paskirta už poezijos knygą „Kelionė“) švente, noriu padėkoti visiems, kurie žodžiu ar raštu sveikinote, už gėlių puokštes, už širdį. Ypatingai dėkoju Lietuvių rašytojų draugijai, už premijos paskyrimą ir šventės suruošimą, Lietuvių fondui, „Draugui“ už pristatymą bei visiems, prisidėjusiems prie šios šventės. Ačiū, ačiū!

Su meile Irena Norkaitytė-Gelažienė

Naujienos iš XIII-osios Šokių šventės organizacinio komiteto

Liaudies išmintis sako „Ruoškes vasarą, o ratus – žiemą“. XIII šokių šventės organizacinis komitetas pradėjo dirbti jau prieš metus. 2008 metų vasarą įvyksianti šokių šventė yra nepaprasta. Pirmą kartą Šiaurės Amerikos išeivijos istorijoje šokių šventė organizuojama vakarinėje pakrantėje. Ir ne bet kur – Los Angeles mieste. Organizacinis komitetas džiaugiasi užsąkęs puikią, naują salę šiai šventei. Ši, neseniai pastatyta salė – The Galen Center – yra viename iš žymiausių JAV universitetų – USC (University of Southern California).

Prašome pasižymėti savo 2008 metų kalendoriuose pirmąjį liepos mėnesio savaitgalį. Šokių šventė įvyks liepos 6 d., sekmadienį. Visi turėsime trijų dienų savaitgalį ir puikią progą praleisti trumpesnes ar ilgesnes atostogas. Visi, visi maloniai kviečiami ir labai laukiami mūsų Angelių mieste, mūsų valstijoje – aukštinėje Kalifornijoje. Dievas apdovanojo šį kampelį ne tik šiltu oru ištisus metus, bet ir nuostabią gamtą. Iš vienos pusės Los Angeles supa Ramusis vandenynas, iš kitos – nepaprasto grožio kalnai. Čia yra ką veikti ir senam, ir jaunam. Nuostabūs paplūdimiai, nepakartojami vaizdai atsiveriantys nuo aukštesnių miesto kalvų. Šeimos su mažamečiais vaikais ar su paaugliais, atvykę į šventę, galės aplankyti visame pasaulyje žinomus atrakcionų parkus pietinėje Kalifornijoje.

Pagrindinis šokių šventės viešbutis yra trijų žvaigždučių „Hilton Universal“ Los Angeles/Universal City. Ten vyks susipažinimo vakaro šokiai penktadienio vakare, o iškilminga vakarienė – sekmadienį po šventės. Viešbutis yra prie pat populiaraus atrakcionų parko „Universal Studios“. Nuo viešbučio iki parko, ar

Maloniai kviečiame į

XIII LIETUVIŲ TAUTINIŲ
**ŠOKIŲ
ŠVENTĖ**

**LOS ANGELES
LIEPOS 6, 2008**

Informaciją apie programą, nakvynes ir užsienimams pietų Kalifornijoje rasite tinklalapyje
WWW.SOKIUSVENTE.COM

parduotuvų ir restoranų komplekso Universal City Walk tik 5 minutės kelio pėsčiomis! Kambario kaina yra suderėta 155 doleriai už naktį. Užsąkant kambarį, būtina pasakyti, kad priklausote Lithuanian Folk Dance grupei. Viešbučio tinklalapio adresas: **www.hilton.com**, tiesioginis telefonas 818-506-2500. Į XIII Šokių šventę patogiausia atskristi į LAX oro uostą, arba į mažesnę Burbank miesto oro uostą.

Smulkesnę informaciją apie šokių šventę ir lankomiausias turistines vietas Los Angeles apylinkėje galima surasti naujai sukurto tinklalapyje:

www.sokiusvente.com

Bilietai į šventę bus parduodami tinklalapyje ir lietuvių centruose.

Skaitykite lietuvišką spaudą, kurioje rasite naujausias žinias iš organizacinio komiteto.

Daina Kasputienė
XIII Šokių šventės
viešųjų ryšių atstovė
Žydra van der Sluys
korespondentė

Dėmesio išeivijos dailininkams!

Skelbiamas dailės kūrinių konkursas

Čiurlionio galerija, Inc., Lemonte (pirm. L. Maskaliūnas), Lietuvos dailės muziejus, Lietuvoje (dir. R. Budrys) ir Lietuvių dailės muziejus, PLC, Lemonte (dir. D. Šlenienė) rengia dailininkų Miko J. Šileikio (1893-1987) ir Teofilio Petraičio (1896-1978) premijų už dailės kūrinius konkursą tema „Išeivijos kelias“. Jame gali dalyvauti viso pasaulio lietuviai dailininkai, ne mažiau kaip trejus metus gyvenantys ir kuriantys užsienyje. Trys dail. M. Šileikio premijos skiriamos už tapybos ir skulptūros darbus ir tryis T. Petraičio premijos už akvareles ir grafikos darbus.

Parodos iškilmingas atidarymas ir premijų įteikimas vyks 2006 m. lapkričio 5 d. Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte.

Darbus (1-3) ir jų nuotraukas būsiam katalogui siųsti iki rugšėjo 25 d. adresu: Lietuvių dailės muziejus, PLC, 14911 127th Street, Lemont, IL60439. Tel. pasiteiravimui: 630-257-2034.

PATRIOTINĖS IR MORALINĖS VERTYBĖS LIETUVOS MOKYKLOJE

Atkelta iš 3 psl.

Uždarant mažas kaimo mokyklėles geriausia būtų jose palikti ir įteisinti kultūrinį bendruomenės centrą.

Pastaraisiais metais buvo perdėtai pabrėžiamos vaikų teisės, bet visai nepaisoma mokytojų teisių. Mokinio elgesys nėra vertinamas, todėl nebeliko jokių svertų, norint paveikti agresyvių jų elgesį. Vertėtų pasvarstyti, kaip sugrąžinti į švietimo sistemą mokinio elgesio vertinimą, nustatant aiškius tokio vertinimo kriterijus bei principus. Mokinio ir jo tėvų atsakomybės už mokinio elgesį stoka – viena opiausių mokyklos problemų.

Akivaizdu, jog niekas taip nepadedą ugdyti patriotizmo bei diegti dorovinių nuostatų, kaip pati aplinka ir nuoširdus tėvų bei mokytojų pavyzdys. Teisė ir pareiga, pagarba žmogui, atsakomybė už žodį, pagarba savo valstybei ir jos simboliams negali likti vien tušti žodžiai. Šiame fronte kartais ir vienas gali būti karys. Mokytojo asmenybė, jo dvasios šviesa – tai švyturys, šviečiantis abejingumo prieblandose. Tokių mokytojų yra, ir juos reikia motyvuoti. Ne „seksualiausias mokytojas“, o mokytojas – švyturys turi būti pastebėtas, išryškintas ir atitinkamai įvertintas.

Neįmanoma suformuoti doro

žmogaus ir piliečio be etnokultūros. Senosios dainos, papročiai, amatai – tai neišsami versmė vaikų fantazijai, o drauge – gyvas ryšys su giliausia protėvių dvasine patirtimi. Etnokultūra – tarsi patikimas skiepas nuo agresyvių masinės komercinės antikultūros bacilų. Tinkamas metodas kiekvienam vaikui – nuo darželinuko iki gimnazisto. Ugdo estetiškai, doroviškai ir telkia bendruomenę.

Kultūros vaidmuo perteikiant vertybes yra esminis. Sąjūdis už tautos ateitį pirmiausia turi būti kultūros sąjūdis. Negalima leisti, kad klasikinė muzika, literatūra, dailė ar šokis būtų nustumti į viešojo gyvenimo paraštes.

Patriotines bei moralines vertybes padeda išsaugoti ir puoselėti krikščioniškas gyvenimo būdas. Mūsų dienomis jis susilaukia ypač rafi- nuoto pasipriešinimo. Krikščionybė, kaip ir tradicinę kultūrą, kai kas norėtų išguiti iš Lietuvos mokyklos, kad ji niekad netaptų Tautos mokykla. Tai matanti jaunesnioji tėvų karta yra pasirengusi telktis ir Italijos pavyzdžiu steigti alternatyvias mokyklas, kuriose galėtų nekludomai įgyvendinti savo prigimtine ir konstitucine teise – auklėti vaikus pagal savo dorovinius bei religinius įsitikinimus.

2007 m. Švietimo premija

JAV LB Švietimo taryba ruošiasi skirti „Švietimo premiją“ mokytojui, kuris ilgus metus dirbo švietimo darbu JAV lituanistinėse mokyklose.

Kviečiame lietuvių visuomenę siūlyti kandidatus iš šiuo metu JAV gyvenančių lituanistinių mokytojų, kurie pasižymėjo lietuviško švietimo srityje, vadovėlių ir knygų leidime bei redagavime, programos ir gairių tobulinime, ar ilgus metus dirbo ar tebedirba mokytojo-vedėjo darbu lituanistinėse mokyklose.

Pasiūlymus siųsti iki **š.m. gruodžio 31 d.** adresu: Lithuanian Educational Council, 170 Query St., New Bedford, MA, 02745 arba e-paštu:

donavickas95@hotmail.com

pažymint „Kandidatas švietimo premijai gauti“.

Vertinimo komisiją sudaro JAV LB Švietimo taryba, kurios pirmininkė yra Daiva Navickienė.

Švietimo premijos mecenatas – Lietuvių fondas.

JAV LB Švietimo tarybos pranešimas

A + A SOFIJAI BEIGIENEI MAŽIONYTEI

iškeliauvus į amžinybę, dalinamės skausmu ir kartu liūdimė su jos sūnumi VYTENIU ir jo žmona LISA, seserimi ELENA JANUŠAUSKIENE, visais giminačiais, draugais ir artimaisiais.

Amber Terrace, Lemont, kaimynai:

Česlova Bačinskienė

Carol Tibbie

Clem ir Vaclava Polikaičiai

Carol Patzin

Nancy Sabbia

Roman Gierlowski

Regina Gaigalienė

Bill ir Carol Boor

Margaret Ritchey

James ir Lillian Sira

Irena Boreišienė

Diane ir Tom Janco

Stasė Miliauskienė

Regina Sabaliūnienė

Aldona ir Juozas Brizgiai

Justinas Dėdinas

Genevieve Juodikienė

Shirley Zapszalka

Irena Putrienė

Gediminas Kazėnas

Kazys Kreivėnas

Dalia Barzdukaitė

Irena Barzdukienė

Vladas Ruzga

Daniel ir Virginia O'Byrn

Terry ir Cheryl O'Brien

Vladas ir Raminta Sinkai

Joan Rinken

Roberta Smith ir Mary Jane Nowack

Leroy ir Patricia Wangerow

James Wangerow

Thomas ir Laura Warchol

Margumynai

Murmanske pašventinta katalikiška bažnyčia

Murmanske lapkričio 11 dieną buvo pašventinta naujai pastatyta katalikų bažnyčia. Renginyje dalyvavo Lietuvos ir Lenkijos generalinių konsulatų Sankt Peterburge diplomatai, kurie pasveikino katalikų tikinčiuosius su šiuo svarbiu įvykiu.

Katalikų parapija Murmanske įsteigta 1991 metais. Nuo 2000 metų ji turi nuolatinį kunigą. Pirmą kartą šiauriausio Rusijos miesto – Murmansko – istorijoje katalikų bažnyčia turės savo patalpas. Iki šiol pamaldos vykdavo tam nepritaikytose ankštose patalpose. Naujojoje bažnyčioje turės

galimybę melstis lietuvių, lenkų, suomių ir kitų tautybių Rusijos katalikai.

Šventinimo ceremonijai vadovavo Šv. Sosto apaštalinis nuncijus Maskvoje Antonnio Meccini, taip pat dalyvavo kiti katalikų kunigai, Murmansko miesto administracijos, žiniasklaidos ir Rusijos užsienio reikalų ministerijos atstovai.

Po šventinių pamaldų vyko Murmansko miesto tautinių bendruomenių surengtas koncertas, kuriame pasirodė ir lietuvių bendruomenės dainų kolektyvas.

Bernardinai.lt

Varšuvoje atidaryta

Lietuvos pokario rezistencijai skirta paroda

Varšuvos „Lietuvos centre“ prie Lietuvos ambasados Lenkijoje lapkričio 12 dieną atidaryta paroda „Karas po karo: ginkluotasis antisovietinis pasipriešinimas Lietuvoje 1944-1953 metais“.

Parodą parengė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Genocido aukų muziejus kartu su Lietuvos kultūros ministerija ir Lietuvos ambasada Lenkijoje. Ekspo-

zicija papildyta „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ leidiniais lietuvių ir užsienio kalbomis, Lietuvos pagrindinio spaudos leidiniais, nušviečiančiais antisovietinio disidentinio judėjimo veiklą pogrindyje.

Ši paroda – tai projekto, kurį įgyvendina Lietuvos ambasada, siekdama Lenkijoje pristatyti Lietuvoje vykusią kovą prieš sovietinę okupaciją, dalis.

Bernardinai.lt

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

1450 AM banga iš WCEV stoties
KLAUSYKITE KIEKVIENĄ VAKARĄ

Tel. 773-476-2242 **nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.**

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU **www.wcev1450.com**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Pranešame gerbiams skaitytojams**, kad lapkričio 22 ir 23 dienomis (Padėkos dienos savaitgalis) „Draugo“ redakcija nedirbs.

◆**JAV LB Socialinių reikalų taryba** lapkričio 17 d. 10 val. r. kviečia visus psichologus, psichiatrus, socialinius darbuotojus, kapelionus, kunigus, seseles-vienuoles bei lietuvių visuomenės narius į susitikimą-pasitarimą „Seklyčioje“ Dalyvius kviečiame užsiregistruoti JAV LB Socialinių reikalų tarybos raštineje, 2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, tel.: 773-476-2655 arba elektroniniu paštu:

◆**Lapkričio 18 d., sekmadienį**, 10:30 val. r. Tėvų jėzuitų koplyčioje Jaunimo centre bus aukojamos šv. Mišios už mirusius Anglijos lietuvių klubo narius. Po Mišių visi klubo nariai kviečiami į „Seklyčią“ (2711 W. 71st Street, Chicago) vaišėms ir rimtam klubo likimo aptarimui. Visus maloniai kviečiame dalyvauti.

◆**Lapkričio 25 d., sekmadienį**, po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje 12:30 val. p. p. kviečiame į Ateitininkų namus, kur bus paminėtos a. a. dr. Leono Kriaučeliūno 10-osios mirties metinės ir vyks jo knygos „Tai mano Lietuva“ sutiktuvės.

◆**Pranešame, kad skelbtas pianistės Frances Kavaliauskaitės (Covalesky) koncertas**, turėjęs įvykti lapkričio 25 d. 12:30 val. p. p., neįvyks.

Kito koncerto data bus paskelbta vėliau.

◆**Artėja Kalėdos, šventinio šurmulio ir dovanų metas**. Kviečiame užsukti į tradicinę Kalėdinę mugę, kuri vyks gruodžio 1-2 dienomis, šeštadienį ir sekmadienį, nuo 9 val. r. iki 3 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, Lemont. Norintys prekiauti, prašome paskambinti Aldonai Palekienei tel. 708-448-7436 ir užsisakyti stalus. Linksmų Kalėdų linki visiems Pasaulio lietuvių centras.

◆**Lietuvių rašytojų draugija** gruodžio 9 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre rengia literatūrinę popietę. Programos vedėja Audrė Budrytė.

◆**Balzeko lietuvių kultūros muziejus** Metų moterimi išrinko Eileen Mackevich. Kviečiame visus į pokylį, skirtą E. Mackevich pagerbimui, kuris įvyks gruodžio 2 d., sekmadienį, 5 val. p. p. Balzeco lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Bilieto kaina – 100 dol. Telefonas užsiregistravimui ir pasiteiravimui: 773-582-6500.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**Gruodžio 2 d. Atlantoje** planuojama surengti knygų, spaudos ir meno mugę. Joje norima supažindinti vietas lietuvių su JAV leidžiamais lietuviškais leidiniais. Besidomintys gali kreiptis adresu: Juras Palukaitis, 2215 Krystle Way, Cumming, GA 30041

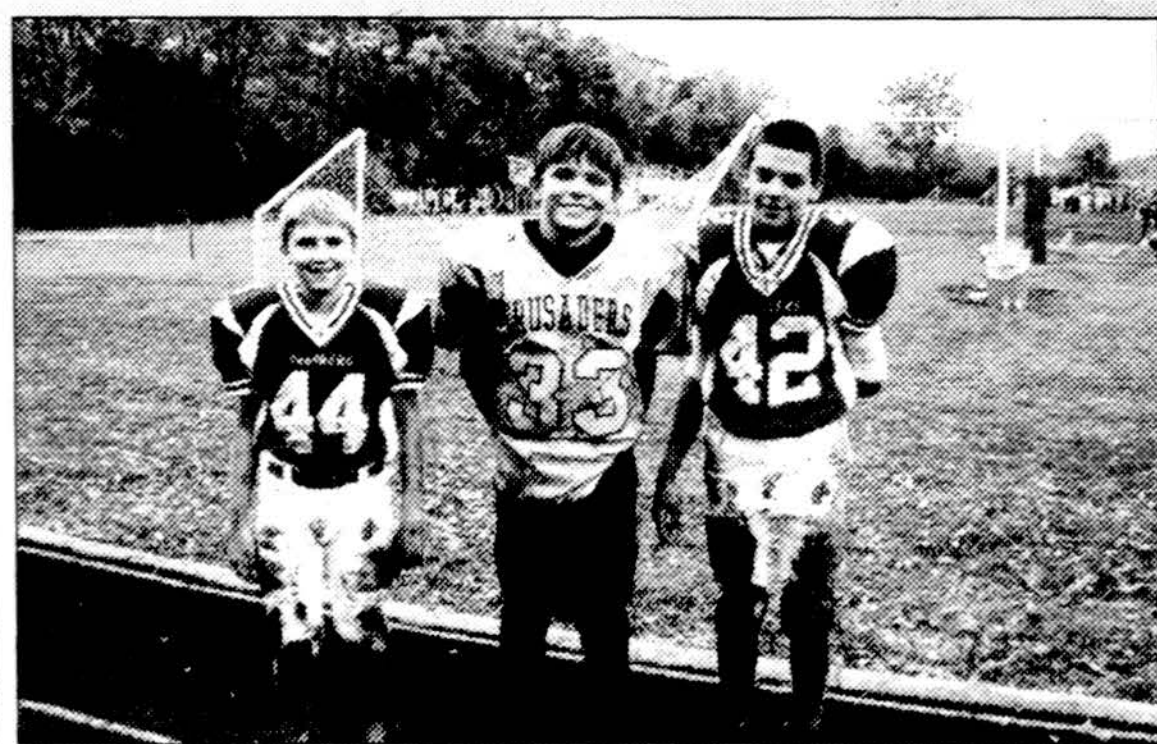
Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje
š. m. lapkričio 17 d. 6:30 val. v. visus maloniai kviečia į jungtinį muzikos ir meno renginį „Lietuviškosios ekspresijos: nuo Vilniaus iki Čikagos“.

Renginys vyks: International House at the University of Chicago, 1414 East 59th Street, Chicago, IL 60637. Tel.: 773-753-2274. <http://ihouse.uchicago.edu>

Renginio pradžia: 6:45 val. vakare – parodos atidarymas
8 val. vakare – koncertas

Bilietus, kurių kaina 15 dol., galima nusipirkti prieš pat renginį arba Balzeco lietuvių kultūros muziejuje (6500 South Pulaski Road, Chicago); tel.: 773-582-6500.

Renginį remia: International House at the University of Chicago
Chicago Sister Cities Program – www.chicagosistercities.com
BRAVO European deli & catering – tel.: 630-257-3300
ZIL Construction – tel.: 312-388-8088
Savaitraštis „Vakarai“ – info@vakarai.us

Lietuviukai žaidžia ne tik krepšinį, bet ir amerikietišką futbolą. Spalio 14 d. Lombard po varžybų su savo parapijos komandom nusifotografavo – aikštelėje varžovai, po varžybų – draugai (iš kairės): Paulius Siliūnas, Antanas Riškus ir Anthony Raheim. Indrės Tijiūnienės nuotr.

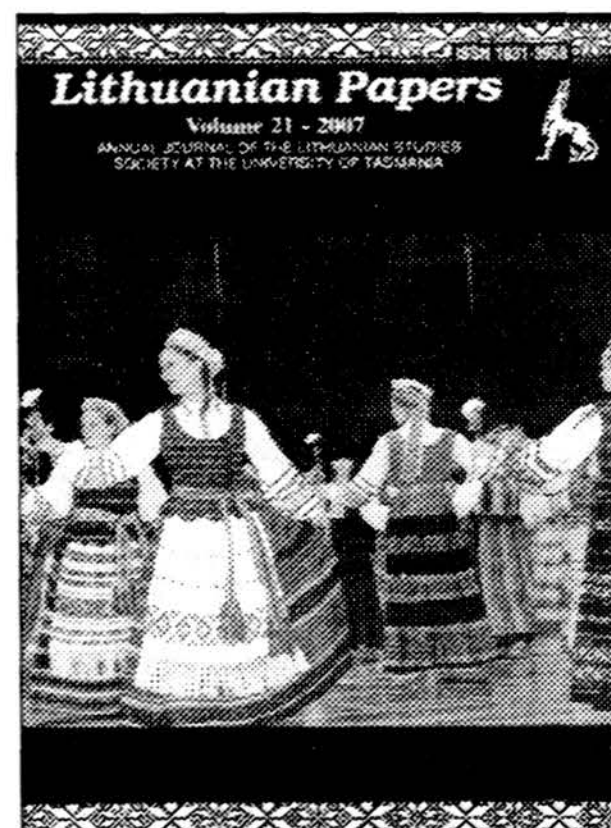
SU ŠIMTINE Į „DRAUGO“ ŠIMTMETĮ!

Draugo fondui aukojo:

Donatas ir dr. Gina Skučai 1,000 dol., San Antonio, TX
Algis ir Roma Vedeckai 200 dol., Massapequa, NY
Juozas ir Rėda Ardžiai 100 dol., Fairview, PA
Aldona Baltchgravroghas, MD 100 dol., Menands, NY
Bronius ir Janina Čikotai 100 dol., Alexandria, VA
Zigmas ir Joanna Dabrilos 100 dol., Worcester, MA
Laima Jarašūnienė 100 dol., Santa Monica, CA
Sofija Jelionienė 100 dol., Darien, IL
Albina Gavelis 100 dol., Lemont, IL
Paulius ir Birutė Gyliai 100 dol., Olympia, WA
Julija Gylienė 100 dol., Lemont, IL
Liucija Kašuba 100 dol., Brooklyn, NY
Jonas ir Birutė Kasperavičiai 100 dol., St. Petersburg, FL
Ramunė Kubiliūtė 100 dol., Evanston, IL
Irene Kuras-Cheschia 100 dol., Palos Heights, IL
Marius ir Eglė Laniauskai 100 dol., Mentor, OH
Antanas Lembergas 100 dol., Chicago, IL
Leokadija Paškauskienė 100 dol., Leland, NC
Dalia R. Šaulys 101 dol., Chicago, IL
Faustas ir Teresė Strolis 100 dol., Oak Forest, IL
Augustinas ir Vida Tijiūnėliai 100 dol., Chicago, IL
Julija Vailokaitienė 100 dol., Beverly Shores, IN
Pranas ir Julija Zarankos 100 dol., Livonia, MI

Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams!

Spaudos apžvalga

„Draugo“ redakciją pasiekė net du žurnalai iš tolimų šalių. Vienas – „Mūsų Lietuva“ – atkeliavo iš San Paulo (Brazilija) kitas – „Lithuanian papers“ iš Tasmanijos (Australija).

Pirmajame daug žinių apie lietuviškąją Brazilijos bendruomenę ir jos veiklą. Taip pat žurnale rasite pasakojimų iš gimtosios Lietuvos. Leidinys – lietuvių ir portugalų kalbomis.

Antrasis leidinys – Tasmanijos universiteto Lietuvos studijų sambūrio anglų kalba leidžiamas žurnalas, skaitytojus pasiekiantis jau nuo 1987 m. Jame, kaip ir pirmajame, yra žinių iš Lietuvos. Algimanto P. Taškūno straipsnyje „Lithuanians in Australia“ pasakojama ir apie Australijos lietuvių gyvenimą. Leidinyje sužinosite ir kitokių naujienų.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

Visos kriminalinės bylos
30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527
Valandos pagal susitarimą